

การพัฒนาผลิตภัณฑ์พานพุ่มเชิงอนุรักษ์จากเศษผ้าไหม
ด้วยเทคนิคการเขียนลายไทย
Development of Thai Silk Scrap of “Panpum”
by Thai Painting Technique.

ปิยะธิดา	สีหะวัฒน์กุล
อนุสรณ์	ใจทน
กิตติ	ยอดอ่อน
อารยะ	ไทยเที่ยง
สมสมร	พรพรรณพิพัฒน์
อัมพวัน	ยันเสน

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนงบประมาณเงินรายได้
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560
คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ชื่องานวิจัย	การพัฒนาผลิตภัณฑ์พานพุ่มเชิงอนุรักษ์จากเศษผ้าไหมด้วยเทคนิคการเขียนลายไทย	
คณะผู้วิจัย	นางปิยะธิดา	สีหะวัฒนกุล
	นายอนุสรณ์	ใจทน
	นายอารยะ	ไทยเที่ยง
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมสมร พรพรรณพิพัฒน์	
	นายกิตติ	ยอดอ่อน
	นางสาวอัมพวัน	ยันแสน
คณะ	คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร	
ปีงบประมาณ	2560	

บทคัดย่อ

โครงการวิจัย เรื่อง การพัฒนาผลิตภัณฑ์พานพุ่มเชิงอนุรักษ์จากเศษผ้าไหมด้วยเทคนิคการเขียนลายไทย มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษากระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์พานพุ่มเชิงอนุรักษ์จากเศษผ้าไหมด้วยเทคนิคการเขียนลายไทย 2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์พานพุ่มเชิงอนุรักษ์จากเศษผ้าไหมด้วยเทคนิคการเขียนลายไทย

ผลการศึกษาพบว่า

1. แบบสอบถามความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน มีความคิดเห็นว่าการพัฒนาผลิตภัณฑ์พานพุ่มเชิงอนุรักษ์จากเศษผ้าไหมด้วยเทคนิคการเขียนลายไทยจากเศษผ้าไหม ที่เหลือจากการตัดเย็บแล้วสามารถนำมาใช้ประโยชน์ทางงานคหกรรมศาสตร์ได้ มีจำนวน 3 ท่าน และไม่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้จำนวน 2 ท่าน เพราะเศษผ้าไหมมีราคาค่อนข้างสูงเนื่องจากเป็นที่นิยม ต่อมาผลิตภัณฑ์พานพุ่มเชิงอนุรักษ์จากเศษผ้าไหมด้วยเทคนิคการเขียนลายไทย ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าจะสามารถทำได้จำนวน 4 ท่าน และมี 1 ท่านมีความคิดเห็นว่าจะไม่สามารถทำได้ เพราะการเขียนลายอาจไม่ชัดเจน ซึ่งในการเขียนลวดลายบนเศษผ้าไหมที่จะนำมาพับเป็นกสิกรูปแบบต่างๆ ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน มีความคิดเห็นว่าเป็นการประดิษฐ์เชิงอนุรักษ์ได้ และสุดท้ายผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน มีความคิดเห็นว่าจะลวดลายมีความเหมาะสมในการนำมาทำผลิตภัณฑ์พานพุ่มเชิงอนุรักษ์จากเศษผ้าไหม และไม่ต้องทำให้เพิ่มลวดลาย

2. แบบสอบถามความพึงใจจากกลุ่มเป้าหมาย ดังนี้

พานพุ่มแบบไทยประยุกต์

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ด้านความคิดสร้างสรรค์ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.23 รองลงมาความเหมาะสมในการนำลายมาพัฒนาผลิตภัณฑ์พานพุ่มเชิงอนุรักษ์จากเศษผ้าไหมด้วยเทคนิคการเขียนลายไทย มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.13 ด้านความปราณีณสวยงาม มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.11 ด้านการใช้โทนสีมีความเหมาะสม มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.05 ด้านรูปทรงทั่วไปของพานพุ่มแบบไทยประยุกต์ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.02 และด้านการออกแบบมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.66 เมื่อพิจารณาโดยรวม พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.84

พานพุ่มเครื่องทองน้อย

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความเหมาะสมในการนำลวดลายมาพัฒนาผลิตภัณฑ์พานพุ่มเชิงอนุรักษ์ จากเศษผ้าไหมด้วยเทคนิคการเขียนลายไทย ความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.56 รองลงมาด้าน ความความประณีตสวยงาม มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.43 ด้านการใช้โทนสีมีความเหมาะสม มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.30 ด้านรูปทรงทั่วไปของพานพุ่มเครื่องทองน้อย ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.26 ด้านความคิดสร้างสรรค์ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.25 ด้านการ ออกแบบ ความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.12 เมื่อพิจารณารวม พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.30

สำคัญ พานพุ่ม เศษผ้าไหม เทคนิคการเขียนลายไทย

Research Title: Development of Thai Silk Scrap of “Panpum” by Thai Painting Technique.

Researchers: Piyathida Srihawattanakul, Anusorn Jaiton, Kittiyordon, Araya Thaitiang,
Somsamorn Phonphanpipat and Ampawan Yunsan

Faculty: Faculty of Home Economics Technology, Rajamangala University of Technology
Phra Nakhon

Fiscal Year: 2017

ABSTRACT

The research projects of Development of Thai Silk Scrap of “Panpum” by Thai Painting Technique. The purpose is as follow. 1) To study the product development process Thai Silk Scrap of “Panpum” . 2) To study the satisfaction of the target group on the product Thai Silk Scrap of “Panpum” .

The results revealed that

1) The experts from 5 person commented that Development of Thai Silk Scrap of “panpum” by Thai Painting Technic from the sewing. It can be used in the field home economics for 3 persons but it can’t be used for 2 persons because the silk scrap was quite high Prices and also famous. Later Experts 4 persons give opinion that can development but 1 person give opinion that can not development because writing may not be clear. In writing Thai motifs on a piece of silk to be a variety of petals. 5 experts give opinion that was a conservation invention. Finally 5 experts give opinion that patterns were appropriation to make development. They don’t need more patterns.

2. Satisfaction of target group

Thai Traditional of “Panpum”

When considering each found as following. Creative was high satisfaction with average 4.23 . Appropriate was high satisfaction with average 4.13 Beauty was high satisfaction with average 4.11 color tone was high satisfaction with average 4.05 General shape of the Thai traditional “panpum” was high satisfaction with average 4.02 . And design was high satisfaction with average 3.66. Overall consideration was highest with average 4.84

“Thong noy” Tray with pedestal.

When consideration each topic found as following. Appropriation was high satisfaction with average 4.56. Beauty was high satisfaction with average 4.43. Color tone was high satisfaction with average 4.30 . General shape of “Thong noy” Tray with pedestal high satisfaction with average 4.26. Create was high satisfaction with average 4.25. Design was high satisfaction with average 4.12. Overall consideration was high satisfaction with average 4.30

Keyword : panpum, Silk Scrap, Thai writing techniques

กิตติกรรมประกาศ

โครงการวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลิตภัณฑ์พามูเซ็งอนุรักษ์จากเศษผ้าไหมด้วยเทคนิคการเย็บลายไทย ครั้งนี้ เกิดขึ้นและสำเร็จได้เพราะได้รับ การสนับสนุนงบประมาณจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ทั้งนี้คณะผู้วิจัยขอขอบคุณ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ที่ได้ให้การสนับสนุน รวมทั้งให้ความอนุเคราะห์ในการใช้สถานที่ เครื่องมือ เครื่องใช้อุปกรณ์ต่างๆ รวมถึงบุคลากร และคณะผู้เชี่ยวชาญที่มีความชำนาญและประสบการณ์ในการถ่ายทอดเทคโนโลยีองค์ความรู้ ขอขอบพระคุณคณะผู้บริหาร คณาจารย์ บุคลากร และนักศึกษาของ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ ที่มีส่วนร่วมในการดำเนินงานให้ความอนุเคราะห์ประสานงาน และสถานที่ ให้ความร่วมมือจนสำเร็จไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการทุกประการ

คณะผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
ABSTRACT	ค
กิตติกรรมประกาศ	ง
สารบัญ	จ
สารบัญภาพ	ช
สารบัญตาราง	ซ
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย	2
1.3 ขอบเขตของโครงการวิจัย	2
1.4 กรอบแนวความคิดของโครงการวิจัย	2
1.5 คำสำคัญ	3
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 ข้อมูลเกี่ยวกับผ้าไหม	4
2.2 ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้เรื่องพานพุ่ม	7
2.3 ข้อมูลเกี่ยวกับลายไทย	9
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
บทที่ 3 วิธีการดำเนินงานวิจัย	
3.1 เครื่องมือสอบถามผู้เชี่ยวชาญ	12
3.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้เชี่ยวชาญ	12
3.3 วิธีการดำเนินการ	14
3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	18
3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	18
บทที่ 4 ผลการวิจัย	
4.1 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	19
4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้เชี่ยวชาญ	20
4.3 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจจากกลุ่มเป้าหมาย	22
4.4 ข้อเสนอแนะจากการสอบถามความพึงพอใจ	24
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการศึกษา	25
อภิปรายผล	26
ข้อเสนอแนะ	26
บรรณานุกรม	27
ภาคผนวก	59

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
ตารางที่ 4.1 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้เชี่ยวชาญ	12
ตารางที่ 4.2 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสม ของเกี่ยวกับการพัฒนาผลิตภัณฑ์พานพุ่มเชิงอนุรักษ์จาก เศษไหมด้วยเทคนิคการเขียนลายไทย	12
ตารางที่ 4.3 แสดงข้อมูลทั่วไปของกลุ่มเป้าหมาย	22
ตารางที่ 4.4 แสดงความพึงพอใจต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์พานพุ่มเชิงอนุรักษ์จาก เศษไหมด้วยเทคนิคการเขียนลายไทย	23

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
ภาพที่ 3.1 แสดงการการลงเยลลี่	14
ภาพที่ 3.2 แสดงการ	15
ภาพที่ 3.3 แสดงการการพิมพ์ลาย	15
ภาพที่ 3.4 แสดงการพานพุ่มแบบไทย	16
ภาพที่ 3.5 แสดงการทำอุบะ	16
ภาพที่ 3.6 แสดงการการร้อยมาลัย	16
ภาพที่ 3.7 แสดงพานพุ่มเครื่องทองน้อย	17
ภาพที่ 3.8 แสดงพานพุ่มแบบไทยประยุกต์	17

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา

ในอดีตของไทยเรามีชื่อเสียงเลื่องลือในด้านงานช่างฝีมือที่ปราณีตวิจิตรบรรจงและไม่เหมือนใครในโลกเลยก็ได้ “พุ่ม” เป็นคำเรียกเครื่องบูชาที่มีลักษณะคล้ายรูปทรงดอกบัวตูมแต่ไม่ป้อมมาก ส่วนปลายจะเรียกว่ายอดพุ่ม ยอดพุ่มจะมีลักษณะเรียวยาวแหลมชูดเห็นเป็นรูปทรงเด่นชัดภายในพุ่มพุ่มจะมีลักษณะกลวงหรือตันก็ได้ตามรูปแบบการใช้สอย พุ่มที่ทำสำเร็จแล้วจะตั้งอยู่บนพานอีกทีหนึ่ง และรูปทรงของพุ่มนั้นจะมีหลากหลายรูปทรงตามการใช้งาน เช่น พุ่มทรงดอกบัวตูม พุ่มทรงข้าวบิณฑ์ และพุ่มทรงน้ำเต้า การนำไปใช้ส่วนใหญ่เมื่อทำเสร็จแล้วจะนำไปใช้ถวายราชสักการะพระบรมราชานุสรณ์ในวัดสำคัญต่างๆ ส่วนพุ่มที่เห็นกันทั่วไปส่วนใหญ่จะประดิษฐ์จาก ดอกไม้สด ซึ่งพุ่มที่ทำจากดอกไม้สดนั้นเมื่อทำเสร็จแล้วจะมีอายุการใช้งานสั้นเนื่องจากเป็นดอกไม้สดจึงไม่สามารถเก็บไว้ได้นานจึงเป็นที่มาในการหาวัสดุทดแทนดอกไม้สด

ผ้าไหมเป็นมรดกแห่งภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมไทยที่สืบทอดต่อกันมาหลายชั่วอายุคน ผ้าไหมและผลิตภัณฑ์ผ้าไหมได้พัฒนารูปแบบให้สอดคล้องกับกลุ่มผู้บริโภคทั้งภายในและต่างประเทศ จนกลายเป็นสินค้าที่ทำรายได้เข้าสู่ประเทศในช่วงหลายปีที่ผ่านมา มีมูลค่ามากกว่า 1,000 ล้านบาทต่อปี โดยเฉพาะมีการจำหน่ายไปยังประเทศสหรัฐอเมริกา อังกฤษ ฝรั่งเศส ญี่ปุ่น ฯลฯ (กรมเศรษฐกิจกิจการพาณิชย์, 2549) ตามนโยบายของรัฐบาลที่มีแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ส่งผลให้เศรษฐกิจสังคม สิ่งแวดล้อม ตลอดจนวิถีชีวิตของคนในชุมชนต่างๆ ได้มีการเปลี่ยนแปลงไปตามกระแสนิยม ส่งผลกระทบต่อการผลิตงานหัตถกรรมพื้นเมืองที่ขาดมาตรฐาน จึงทำให้เกิดโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์และธุรกิจวิสาหกิจชุมชนได้เข้ามามีบทบาททำให้ชุมชนมีรายได้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งมีความสอดคล้องกับการใช้ผ้าไหมและผ้าทอสำเร็จรูปเป็นสินค้าที่ได้รับความนิยมสูงขึ้น ปริมาณของเศษผ้าไหมก็มีปริมาณมากตามไปด้วย ผู้ประกอบการดั้งเดิมและผู้ประกอบการรายย่อยที่ยังเห็นคุณค่าของเศษผ้าไหมได้นำเอาเศษผ้าไหมเหล่านี้มาตัดเย็บเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ มากมาย เช่น หมอนอิง กระเป๋า หมวก หรือกล่องบรรจุภัณฑ์ต่างๆ แต่ก็ยังมีเศษผ้าไหมที่มีขนาดเล็กคงเหลืออยู่จำนวนมาก และยังมีคุณค่าพอที่จะนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์และสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ผลิตภัณฑ์อื่นๆ ได้อีกมากมาย การประดิษฐ์พานพุ่มจากเศษผ้าไหมด้วยเทคนิคการเขียนลายไทย ก็เป็นอีกแนวทางหนึ่งที่สามารถส่งเสริมให้มีอาชีพใหม่สร้างรายได้ให้กับประเทศ ช่วยลดจำนวนขยะจากเศษผ้าไหมและผลิตภัณฑ์พานพุ่มจากเศษผ้าไหมด้วยเทคนิคการเขียนลายยังมีส่วนช่วยในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและประเพณีให้คงอยู่

ลายไทย เป็นลวดลายที่สืบทอดมาตั้งแต่ครั้งโบราณกาล นับตั้งแต่มนุษย์เรารู้จักใช้สีเขียนเป็นลวดลายลงบนร่างกายเพื่อให้เกิดความสวยงาม รวมทั้งการเขียนลวดลายลงบนภาชนะต่างๆ เช่น เครื่องปั้นดินเผา ศิลปะต่าง ๆ เหล่านี้ได้พัฒนามาอย่างต่อเนื่อง และเป็นมรดกตกทอดมาตามยุคสมัยจนถึงปัจจุบัน ศิลปะอันสวยงามเหล่านี้ เกิดขึ้นด้วยฝีมือและสติปัญญาอันชาญฉลาดของมนุษย์ โดยได้รับแรงบันดาลใจจากรูปทรงต่างๆ จากพืชพรรณไม้ สัตว์ สิ่งของ และสิ่งที่เป็นปรากฏการณ์ตามธรรมชาติ มาประดิษฐ์คิดดัดแปลงให้เป็นลวดลายต่าง ๆ จัดวางรูปทรงและจังหวะให้เป็นระเบียบกลมกลืนเป็นอันดี โดยล้อเลียนของจริงตามธรรมชาติก่อน แล้วค่อย ๆ หายไปกลายเป็นลวดลายและภาพที่เห็นกันอยู่ในปัจจุบัน จะเห็นได้ว่าลายไทยได้เขามามีบทบาทในชีวิตประจำวันของเรามากขึ้น และลายไทยยังเป็นเอกลักษณ์ประจำชาติที่สะท้อนถึงความเป็นไทยได้ดีมากที่สุด

จากการศึกษาพบว่า เศษผ้าไหมที่เหลือใช้จากการตัดเย็บยังมีประโยชน์อีกมากมาย ผู้ศึกษาจึงคิดที่จะนำเศษผ้าไหมที่เหลือจากการตัดเย็บมาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์พานพุ่มจากเศษผ้าไหมด้วยเทคนิคการเขียนลายไทย โดยวิธีการนำเอาเศษผ้าไหมที่เหลือใช้จากการตัดเย็บมาเขียนลายไทยตามขนาดที่ต้องการจากนั้นนำลายที่ได้มา

พบเป็นกลีบต่างๆ ประกอบรวมกันเป็นพุ่ม มีเครื่องแต่งตัวที่เรียกว่า เย็บแบบ อุบะ มาลัย ดอกข่า ฯลฯ เข้ามาเพิ่มองค์ประกอบให้ผลิตภัณฑ์พานพุ่มจากเศษผ้าไหมด้วยเทคนิคการเขียนลายไทยมีความงดงามมากยิ่งขึ้น เป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับเศษผ้าไหม และเป็นการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมการเขียนลายไทยให้คงอยู่ตราบนานเท่านาน

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษากระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์พานพุ่มเชิงอนุรักษ์จากเศษผ้าไหมด้วยเทคนิคการเขียนลายไทย

1.2.2 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์พานพุ่มเชิงอนุรักษ์จากเศษผ้าไหมด้วยเทคนิคการเขียนลายไทย

1.3 ขอบเขตของโครงการวิจัย

1.3.1 ศึกษาการนำเอาผ้าไหมที่เหลือใช้จากการตัดเย็บมาแปรรูปด้วยการเขียนลวดลายไทยและนำไปพับเป็นกลีบคล้ายกับกลีบดอกไม้เพื่อผลิตเป็นส่วนประกอบในการทำพานพุ่ม

1.3.2 ศึกษากระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์พานพุ่มเชิงอนุรักษ์จากเศษผ้าไหมด้วยเทคนิคการเขียนลายไทยได้แก่

1.3.1.1 ประดิษฐ์ผลิตภัณฑ์พานพุ่มที่ใช้สักการะบูชาพระรัตนตรัย

1.3.1.2 ประดิษฐ์ผลิตภัณฑ์เครื่องนมัสการทอขน้อย

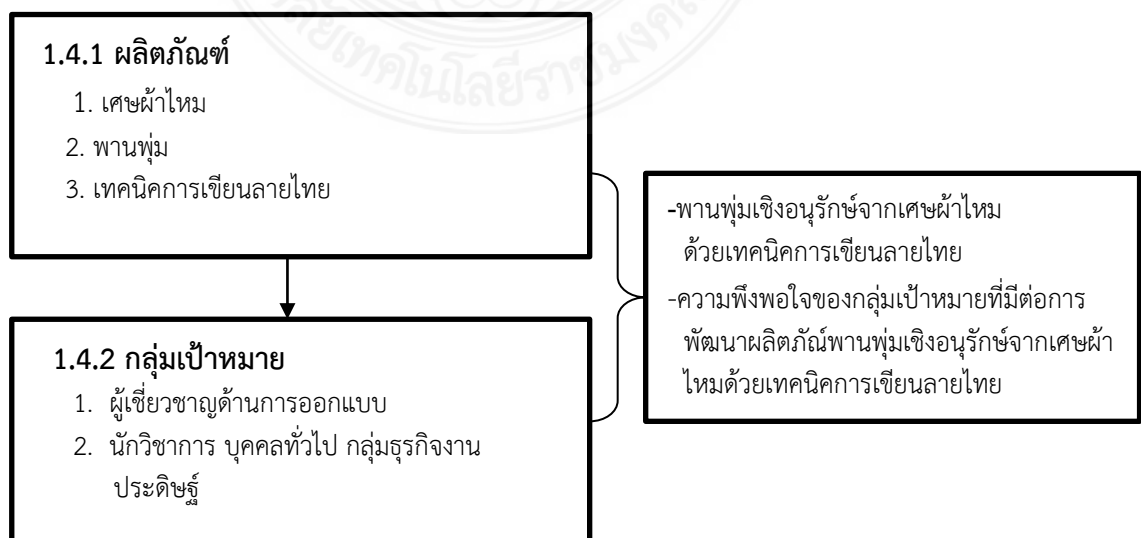
1.3.3 สำนวจความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์พานพุ่มเชิงอนุรักษ์จากเศษผ้าไหมด้วยเทคนิคการเขียนลายไทย จำนวน 50 คน ได้แก่

นักวิชาการ	5 คน
กลุ่มธุรกิจงานประดิษฐ์	10 คน
บุคคลทั่วไป	35 คน

1.4 กรอบแนวความคิดของโครงการวิจัย

ตัวแปรต้น

ตัวแปรตาม

1.5 คำสำคัญ

เศษผ้าไหม

พานพุ่ม

เทคนิคการเขียนลายไทย

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 เป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับเศษผ้าไหม

1.6.2 เป็นแนวทางให้กับการเพิ่มมูลค่าของเศษผ้าชนิดอื่นๆ

1.6.3. ได้รู้ข้อมูลและขั้นตอนการประดิษฐ์การพัฒนาผลิตภัณฑ์พานพุ่มจากเศษผ้าไหมด้วยเทคนิคการเขียนลายไทย

1.6.4 ได้ทราบถึงความพึงพอใจที่มีต่อผลิตภัณฑ์พานพุ่มจากเศษผ้าไหมด้วยเทคนิคการเขียนลายไทย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยโครงการวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลิตภัณฑ์พานพุ่มเชิงอนุรักษ์จากเศษผ้าไหมด้วยเทคนิคการเย็บนลายไทย ผู้วิจัยได้ค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งหัวข้อต่อไปนี้

- 2.1 ข้อมูลเกี่ยวกับผ้าไหม
- 2.2 ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้เรื่องพานพุ่ม
- 2.3 ข้อมูลเกี่ยวกับลายไทย
- 2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ข้อมูลเกี่ยวข้องกับผ้าไหม

ผ้าไหม ถือว่าเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่มีประวัติศาสตร์อันยาวนาน โดยเฉพาะลวดลายผ้าไหมในแต่ละท้องถิ่น ซึ่งมีเอกลักษณ์เฉพาะมากมาย จนสามารถสร้างชื่อเสียงและความมีเอกลักษณ์ให้กับประเทศ

2.1.1 ประวัติและความเป็นมาของผ้าไหมไทย

ประวัติความเป็นมาของไหมไทยไม่มีหลักฐานยืนยันที่แน่นอน ทราบแต่ว่าประเทศไทยมีการปลูกหม่อนเลี้ยงไหมมานานกว่า 1,000 ปี หลักฐานที่ปรากฏเริ่มตั้งแต่ในสมัยสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว คือราวปี พ.ศ. 2444 พระองค์ได้ทรงดำริ และโปรดเกล้าฯ ให้ทางราชการส่งเสริมการเลี้ยงไหม และอีกไม่กี่ปีต่อมาได้ว่าจ้างผู้เชี่ยวชาญชาวญี่ปุ่นมาสำรวจแนวทางและส่งเสริมการเลี้ยงไหมในจังหวัดต่างๆ และได้มีการตั้งกรมช่างไหมขึ้นในกระทรวงเกษตรทางราชการได้มีการส่งเสริมกันเรื่อยมาเป็นขั้นตอนจนถึงปี พ.ศ.2456 จึงได้ยุบเลิกและปล่อยให้ราษฎรเลี้ยงไหมเองเป็นอาชีพตามลำดับ จนถึงปี พ.ศ.2475 ทางราชการจึงกลับมาส่งเสริมอีกครั้งหนึ่ง โดยจัดตั้งโรงงานสาวไหมขึ้นเป็นแห่งแรกที่จังหวัดนครราชสีมา ต่อมาโรงงานประสบปัญหาทางวัตถุดิบ เนื่องจากราษฎรไม่ชำนาญในการเลี้ยงไหม และที่สำคัญคือ พันธุ์ไหมที่ได้จะมีเส้นใยสั้น และเป็นปุยุ ใช้กับเครื่องจักรที่สั่งซื้อมาจากต่างประเทศได้ไม่ดี อุตสาหกรรมการผลิตผ้าไหมก็ได้รับการกระทบกระเทือนจนกระทั่งเกิดสงครามมหาเอเซียบูรพา กิจกรรมต้องหยุดยุดีลงแม้ว่าทางราชการจะปิดโรงงานไปแล้ว แต่ราษฎรยังคงมีอาชีพปลูกหม่อนเลี้ยงไหมกันสืบต่อมาเพื่อผลิตผ้าไหมใช้เองในครอบครัว

การทอผ้าไหมของไทยมีทั้งทอด้วยมือ และทอด้วยเครื่องจักร แต่ส่วนใหญ่จะทอด้วยมือโดยสตรีชาวชนบท และครอบครัวที่มีอาชีพปลูกหม่อนเลี้ยงไหมเป็นรายได้เสริม มีประมาณ 40,000 ครอบครัว กระจายอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคเหนือ ผ้าไหมไทยทอมีจะนิยมทอเป็นผ้าพื้น โดยย้อมสีเส้นด้ายก่อนทอ เนื้อผ้าไม่เรียบ มองดูสวยแปลกตา มีบริษัทไหมไทยได้ทอผ้าไหม ด้วยเครื่องแจ็กการ์ด มีลวดลายสวยงาม เน้นผลิตเป็นผ้าเพื่อใช้ตกแต่งภายใน เช่น ผ้าม่าน และผ้าปู เครื่องเรือน ส่งจำหน่ายเป็นสินค้าออก หรือผลิตตามสั่ง มีลวดลายสีสันทัน และคุณภาพที่น่าพอใจ

ผ้าไหมไทยเป็นมรดกทางวัฒนธรรมการแต่งกายที่สืบสานกันมากกว่า 3,000 ปีมาแล้ว โดยมีแหล่งสำคัญอยู่ที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและได้ขยายไปยังภาคเหนือตอนบน จนปัจจุบันได้แพร่กระจายไปทุกภูมิภาคของประเทศ ซึ่งมีความแตกต่างกันในลวดลายตามเชิงความคิดและวัฒนธรรมแต่ละท้องถิ่น พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระผู้ทรงฟื้นฟูไหมไทย วัฒนธรรมชาติที่ทรงคุณค่าทางเศรษฐกิจ คงไม่มีสิ่งใดเทียบเท่าเส้นใยไหมที่ทำให้ได้สิ่งสวยงาม ดังเช่น ผ้าไหมไทยที่มีความงามเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวจนมีชื่อเสียงลือไปทั่วโลก การผลิตไหมในประเทศไทยได้เริ่มพัฒนาขึ้น เมื่อรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ซึ่งเป็นยุคแห่งการฟื้นฟูเสริมและพัฒนาการปลูกหม่อน เลี้ยงไหม สาวไหม และทอผ้าไหม

จนปัจจุบัน การเลี้ยงไหมและการทอผ้าไหมในภาคอีสาน จากสารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตฯ กล่าวว่า สมัยรัตนโกสินทร์ พ.ศ. 2360 ปลายสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย รัชกาลที่ 2 ขุนนางชาวเวียงจันทน์ ชื่อ นายแล เป็นหัวหน้านำลาวข้ามโขงมาตั้งหลักแหล่งที่บ้านเนินอ้อม (เมืองชัยภูมิ) นายแลและพวกมีความชำนาญในการเลี้ยงไหม สาวไหม และทอผ้าไหม ต่อมาได้เอาออกจากนครเวียงจันทน์และหันมาสาวไหมกับดีต่อไทยในสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 3) นายแลได้รับแต่งตั้งเป็นเจ้าเมืองชัยภูมิแต่ได้ถึงแก่กรรมก่อนที่จะสร้างเมืองเสร็จ ชาวเมืองจึงปลูกหม่อนเลี้ยงไหมและทอผ้าไหมได้แพร่หลายไปทั่วภาคอีสานของไทยตั้งแต่นั้นมา

2.1.2 การผลิตเส้นไหมของไทย

เส้นไหมเป็นเส้นใยที่ยาวออกมาจากรังไหม แล้วนำมาปั่นหรือเข้าเกลียวให้รวมตัวกันเกาะกันเป็นเส้นไหม เส้นไหมอาจแบ่งได้เป็นลักษณะ เช่น ถ้าแบ่งตามลักษณะการผลิตจะแบ่งได้เป็น 2 ประเภทคือ เส้นไหมพื้นเมือง และเส้นไหมโรงงาน ถ้าแบ่งตามการทอหรือการผลิตผ้าไหมแบ่งได้เป็น 2 ประเภท เช่นกันคือไหมเส้นพุ่ง (weft) และไหมเส้นยืน (warp) และถ้าแบ่งตามลักษณะคุณภาพของเส้นไหมก็จะได้หลายลักษณะตามวิธีการสาวไหม เช่น ไหมชั้นหนึ่ง ไหมชั้นสอง และไหมชั้นสาม

การผลิตไหมพื้นเมือง การผลิตเส้นไหม หรือการสาวไหมได้จากการนำเอารังไหมที่สาวได้มาสาวเส้นใยออกให้เป็นเส้นไหมที่มีเส้นเรียบ มีขนาดสม่ำเสมอ เหนียว และมีเกลียวแน่นกระชับ ตามกฎเกณฑ์ข้อกำหนดมาตรฐานโลก ซึ่งทดสอบดูแลโดยกองอุตสาหกรรมสิ่งทอ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม และมี 2 ประเภท คือไหมเส้นพุ่ง และไหมเส้นยืน

ไหมเส้นพุ่งคือเส้นไหมที่เกษตรกรสาวได้จากรังไหมพื้นฐพื้นเมืองที่ผลิตเอง แบ่งออกเป็นเส้นไหมหนึ่ง หรือที่ชาวภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ผลิตไหมพื้นเมืองเรียกว่า ไหมน้อยเป็นไหมที่ได้จากใยส่วนในของรังไหมซึ่งได้จากการสาวไหมปุยกออกไปแล้ว เส้นไหมชั้นหนึ่งมีลักษณะละเอียดอ่อน และมีเส้นเล็กนิยมใช้เป็นเส้นยืนในการทอผ้า

เส้นไหมชั้นสอง คือ เส้นไหมที่ได้จากการสาวควบทั้งไหมชั้นใน ไหมชั้นนอกเส้นไหมจะมีขนาดโตกว่าไหมชั้นหนึ่ง ไม่เรียบสม่ำเสมอ และมีปุมปม ไหมประเภทนี้ใช้เป็นเส้นพุ่งในการทอผ้า

เส้นไหมชั้นที่สาม คือ ไหมหยาบ เส้นไหมที่ได้จากใยไหมส่วนเปลือกนอกของรังไหม เส้นไหมมีลักษณะหยาบ และเส้นใหญ่ เส้นไหมชนิดนี้ใช้ทำเป็นเส้นพุ่ง ในการทอผ้า ซึ่งจะได้ผ้าเนื้อหนา

ไหมเส้นยืน ผลิตได้โดยการสาวไหมด้วยเครื่องจักร วัตถุประสงค์ที่ใช้สาวคือ รังไหมพันธุ์ต่างประเทศ หรือ พันธุ์ลูกผสมสี่เหลี่ยม ใช้เครื่องจักรสาวแบบมัลติเอนด์ (multi - end) แบบอัตโนมัติหรือกึ่งอัตโนมัติ

ผ้าไหม ผลิตภัณฑ์ผ้าไหมไทย ทอจากเส้นไหมซึ่งเป็นธรรมชาติที่แข็งแรงที่สุด มีความมันวาว ดูแล้วสวยงามแตกต่างจากผ้าที่ทอด้วยเส้นใยชนิดอื่น และเป็นเอกลักษณ์สำคัญอย่างยิ่งของประเทศไทย และมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อเศรษฐกิจของประเทศไทยในปัจจุบันเพราะประเทศไทยส่งออกผ้าไหมมูลค่าปีละประมาณ 500 ล้านบาท ซึ่งคิดเป็น 40 % ของปริมาณผ้าไหมที่ผลิตส่วนอีก 60% ของผ้าไหมไทยจำหน่ายให้แก่นักท่องเที่ยว และบุคคลทั่วไปในประเทศ ซึ่งคิดเป็นมูลค่ารวม 800 -1,000 ล้านบาท จากการสำรวจพบว่า มีโรงงานทอผ้าไหมขนาดใหญ่ และขนาดเล็กจำนวนประมาณ 70 โรง และมีจำนวน ร้านค้าผ้าไหมภายในประเทศมากกว่า 500 แห่งการผลิตผ้าไหมไทย เป็นการแสดงออกถึงศิลปะพื้นฐาน และเอกลักษณ์ของท้องถิ่น ซึ่งทำให้ผ้าไหมที่ทอในแต่ละภูมิภาค จะมีเอกลักษณ์เฉพาะของตนเอง ทำให้ผ้าไหมไทยมีความหลากหลายในตัวเอง ทั้งด้านกรรมวิธีการทอลวดลายและรูปแบบของผ้าซึ่งเอกลักษณ์ต่างๆเหล่านี้ สามารถใช้เป็นตัวกำหนดถึงแหล่งของการผลิตได้ ประเภทของผ้าไหมที่ทอพื้นบ้าน ถ้าหากแบ่งตามกรรมวิธีการทอสามารถแบ่งได้ดังนี้

การทอผ้าไหมของไทยมีทั้งทอด้วยมือ และทอด้วยเครื่องจักร แต่ส่วนใหญ่จะทอด้วยมือโดยสตรีชาวชนบท และครอบครัวที่มีอาชีพปลูกหม่อนเลี้ยงไหมเป็นรายได้เสริม มีประมาณ 40,000 ครอบครัว กระจายอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคเหนือ ผ้าไหมไทยทอมือจะนิยมทอเป็นผ้าพื้น โดยย้อมสีเส้นด้ายก่อนทอ เนื้อผ้าไม่เรียบ มองดูสวยแปลกตา มีบริษัทไหมไทยได้ทอผ้าไหม ด้วยเครื่องจักรคาร์ด มีลวดลายสวยงาม เน้นผลิตเป็นผ้าเพื่อใช้ตกแต่งภายใน เช่น ผ้าม่าน และผ้าปู เครื่องเรือน ส่งจำหน่ายเป็นสินค้าออก หรือผลิตตามสั่ง มีลวดลายสีสัน และคุณภาพที่น่าพอใจ

ไหม เส้นใยไหมได้จากตัวไหม การเลี้ยงนั้นนิยมเลี้ยงกันมากในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ และภาคกลางบ้างเล็กน้อย ส่วนภาคใต้แทบจะไม่มี การเลี้ยงไหมต้องเริ่มต้นจากการปลูกต้นหม่อน สำหรับใช้เป็นอาหารของตัวไหม ต้นหม่อนขึ้นได้ดีดินเกือบทุกประเภท ตัวไหมมีลักษณะคล้ายตัวหนอนเมื่อแก่ตัวเข้าจะชักใยหุ้มของตัวมันเอง ตัวไหมและใบหม่อนสามารถเลี้ยง และปลูกได้ทุกบ้านชาวบ้านจะเอารังไหมมาสาวเพื่อเอาเส้นไหมซึ่งถือว่าเป็นขบวนการที่ค่อยข้างจะซับซ้อน เริ่มจากการนำรังไหมที่ฝั่งแดดแล้วใส่หม้อ ต้มในน้ำร้อนในอุณหภูมิต่ำคือ ไม้คืบซึ่งเป็นไม้ยาวประมาณ 70-80 เซนติเมตร มีปลายด้านหนึ่งเป็นง่ามเขี้ยวรังไหมให้จมน้ำบางส่วนแล้วดึงเส้นไหมออกจากรัง ให้เส้นไหมผ่านง่ามไม้หีบขึ้นไปร้อยกับรอกแขนหรือ “ พวงสาว ” ที่ยึดอยู่กับปากหม้อแล้วดึงเส้นไหมผ่านรองลงในถุงกระเบะ หรือตะกร้า ทั้งนี้ต้องค่อยเติมรังไหมเป็นระยะๆ เส้นไหมที่สาวออกมาได้จะมีคุณภาพต่างกันออกไปขึ้นอยู่กับวิธีการโดยแบ่งออกเป็น

ไหมล่ง หรือไหมคือเส้นไหมที่ได้จากการสาวครั้งเดียวจนใยไหมหมดจากรังไหมเส้นใยที่ได้ค่อนข้างใหญ่มีคุณภาพปานกลาง

ไหมสืบ คือเส้นไหมเปลือกนอก การสาวไหมจะสาวเอาเฉพาะเปลือกนอกแล้วจากรังไหมออกมาพักไว้ ทำเช่นนั้นจนหมดรังไหมที่สาวในแต่ละวัน ไหมที่ได้จะแข็งมีความมันวาวน้อย คุณภาพด้อยกว่าไหมล่ง ไหมน้อย คือเส้นไหมที่เปลือกนอก การสาวไหมจะสาวเอาเฉพาะเปลือกนอกแล้วจากรังไหมออกมาพักไว้ ทำเช่นนั้นจนรังไหมที่สาวในแต่ละวันไหมที่ได้จะแข็งมีความมันวาวน้อย คุณภาพด้อยกว่าไหมล่ง

ไหมน้อย (ไหมลวดหรือไหมละเอียด) ถือเป็นไหมชั้นดี มีเส้นเล็กสวยสม่ำเสมอ และมีความมันวาวมากกว่าไหมชนิดอื่นๆ ได้จากการนำรังไหมที่พักไว้จากการนำไหมสืบมาสาวอีกครั้ง ไหมซี่กระเพย เป็นไหมชั้นในสุดรวมเปลือกที่หุ้มตัวดักแต่ไว้เส้นไหมที่ได้เต็มไปด้วยเปลือกดักแต่ ลักษณะเป็นปุมปมจำนวนมาก เรียกว่า ซี่ไหม บางครั้งจึงไม่สาวเอาไหมชั้นนี้ เพราะทำยากเสียเวลาและได้ไหมไม่สวย

เส้นไหมที่สาวออกมาได้นำไปทำเป็นใจไหม โดยอุปกรณ์งหรืออีก ทั้งนี้ไหมดังกล่าวจะมีลักษณะเส้นใยแข็งกระด้าง ต้องนำเส้นไหมมาพอกให้เส้นนิ่มเรียกว่า ต้องไหม โดยนำมาต้มพอกด้วยด่างเพื่อซบสีของเส้นไหมเดิมออก น้ำด่างดังกล่าวได้จากวัสดุธรรมชาติ เช่น ต้นกล้วย เปลือกนุ่น ก้านตาล ผักโขมหนาม ต้นตังกैन้อย โดยนำพืชเหล่านี้มาสับเป็นท่อนๆ ตากให้แห้งเผาจนได้ขี้เถ้ากรองจนได้น้ำใสๆ ใช้เป็นน้ำด่างสำหรับพอก ทั้งนี้การพอกไหมจะทำโดยผู้ร้อยเช็ดไหมด้วยใบสับประรดที่เลาะเอาหนามออกแล้ว ซุบไหมกับน้ำด่างที่เตรียมไว้จนทั่วนำไปต้ม แล้วหมั่นสังเกตถ้าเส้นไหมขาวขึ้นหรือจับคู่มือไม่ลื่นมือจึงนำออกมาตากแห้ง เส้นไหมที่พอกแล้วจะอ่อนตัวลง เส้นนิ่มเก็บปุมปมออกจากเส้นไหมได้ง่าย จากนั้นนำมาทอเพื่อทำให้เส้นใยไหมติดต่อกันเป็นเส้นเดียวกันตลอด และย้อมสีแล้วจึงนำไปทอเป็นผืนผ้าตามที่ต้องการ(

2.1.3 ประเภทของผ้าไหม

2.1.3.1 ผ้าไหมทอผ้าลายซัด

เป็นผ้าไหมที่ทอด้วยวิธีการธรรมดาด้วยวิธีการสานขัดกันโดยใช้เส้นยืน และเส้นพุ่งอาจเป็นสีเดียวกันหรือใช้สีต่างกัน ขัดสานกัน โดยเนื้อผ้าจะทำได้ อาทิ หมอนบุ เฟอร์นิเจอร์ เป็นต้น

2.1.3.2 ผ้าไหมมัดหมี่

เป็นศิลปะการทอผ้าพื้นเมืองชนิดหนึ่งนิยมทำมานานแล้วในภาคอีสาน และบางท้องถิ่นในเขตภาคกลาง เช่น จังหวัดสุพรรณบุรี อุทัยธานี กาญจนบุรี ลพบุรี และชัยนาท วิธีการทำผ้ามัดหมี่ คือการมัดด้ายให้เป็นลายที่เส้นพุ่งหรือเส้นยืนด้วยเชือกแล้วนำไปย้อมสีโดยบริเวณที่ถูกมัดจะไม่ถูกการย้อมติดสีแล้วจึงนำมาทอเป็นผ้าเพื่อให้เกิดลวดลายตามต้องการ ทั้งนี้ อาจต้องย้อมมัดหมี่หลายครั้งเพื่อให้เกิดลวดลายที่มีสีสัน และสวยงามมากขึ้น บางแห่งมีการทอผ้ามัดหมี่สลับกันกับลายขิด เพื่อเพิ่มความงดงามให้แก่ผ้าไหมยิ่งขึ้น ส่วนผ้ามัดหมี่ จากสุรินทร์มีชื่อเสียงทั้งในด้านความงาม ของเส้นไหม และลวดลายซึ่งได้รับอิทธิพลมาจากเขมร ในปัจจุบันมีการทอผ้ามัดหมี่กันหลายรูปแบบ มีการดัดแปลงลายผ้าพื้นบ้านผสมลายโบราณที่ถ่ายทอดสืบต่อมาเรื่อยๆอีกทั้งปัจจุบันผ้าไหมมัดหมี่ได้มีการนำมาออกแบบเสื้อผ้าสตรีบุรุษ ได้อย่างสวยงามและเป็นเอกลักษณ์เฉพาะที่โดดเด่น

2.1.3.3 ผ้าไหมขิด

เป็นการทอผ้าไหมชนิดหนึ่งด้วยการยกสายด้ายที่ไม่เรียกว่าไม้เก็บขิด ใช้เป็นด้ายกเส้นยืนในแต่ละแถวขึ้นให้เส้นพุ่งพิเศษสอดผ่านจากริมผ้าด้านหนึ่งไปสู่อีกด้านหนึ่ง ที่เรียกว่า การเก็บขิด เกิดเป็นลวดลายขิดตลอดหน้ากว้างของผืนผ้า ลักษณะของผ้าลายขิด สังเกตดูได้จาก ลายซ้ำของเส้นพุ่งที่ขึ้นเป็นแนวสีเดียวกันตลอด อาจจะมีเหมือนกันทั้งผืนหรือไม่ก็ได้แต่ต้องมีลายซ้ำที่สุด

1. ผ้าขิดที่นิยมทอโดยทั่วไปมีอยู่ 3 ชนิด ตามลักษณะใช้สอย ได้แก่
2. ผ้าขิดตีนชาน เป็นผ้าที่ทอขึ้นเพื่อใช้ต่อชายล่างของตัวขึ้น
3. ผ้าขิดหัวขึ้น เป็นผ้าที่ทอขึ้นเพื่อใช้ต่อชายบนของตัวขึ้น
4. ผ้าขิดหมอน เป็นผ้าที่ทอขึ้นโดยเฉพาะมีลักษณะ

2.1.3.4 ผ้าจก

เป็นผ้าที่มีการทอลักษณะคล้ายผ้าขิด ต่างกันที่ผ้าจกสามารถทอลวดลายได้หลายสีในแถวเดียวกันด้วยการควักเส้นไหมขึ้นมาจากข้างล่างสอดสลับเป็นลวดลายตามต้องการ โดยใช้ขนแมว แต่ลายขิดแต่ละหน่วยไม่อาจทำหลายสีสลับกันได้เพราะเส้นพุ่งเส้นเดียวตลอดในแต่ละครั้ง ผ้าจกส่วนมากนิยมทำเป็นผ้าสบเป (ผ้าเปียง) ที่รู้จักกันดี ได้แก่ ผ้าไหมแพรวา ของจังหวัดกาฬสินธุ์ นอกจากนั้นยังนิยมใช้เป็นชั้นอีกด้วย

2.1.3.5 ผ้ายก

เป็นการทอผ้าไหมที่ทอยกสายให้สูงจากพื้น โดยใช้เส้นพุ่งพิเศษเป็นด้ายเงิน ดิ้นทองหรือไหมต่างๆเพื่อให้เกิดลวดลายตามแนวที่ต้องการ โดยใช้วิธีการเก็บตะกอ เช่นเดียวกับการทอผ้าขิด ผ้ายกถือเป็นผ้าที่ทำซื้อขาย ราคาแพง นิยมใส่ในกลุ่มชนชั้นสูง เนื่องด้วยเป็นการทอที่ต้องใช้ความประณีต มีความสลับซับซ้อน และใช้เวลาในการทอนาน ถ้ามีลวดลายหรือต้องแต่งพิเศษมาก ก็ต้องใช้ความละเอียดและประณีตในการทอมากเช่นกัน บางครั้งผ้าที่มีความยาว 3 หลา ต้องใช้เวลาทอถึง 3 เดือน นอกจากนั้นยังเป็นผ้าทอที่ใช้ในพระราชวังทั้งชุดแต่งกายหรือเนื่องด้วยในโอกาสพิเศษเท่านั้น

2.1.3.6 ผ้าไหมลายน้ำไหล

หรือเรียกชื่ออื่น ผ้าเกาะหรือผ้าล่อง เป็นผ้าทอที่ทอให้มีลวดลายโดยใช้เทคนิคการทอ ลายขัดแต่ใช้เส้นด้ายพุ่งหลายสี ทอ (เกาะ) เป็นช่วงๆโดยการเกี่ยวและผูกเป็นห่วงรอบเส้นด้ายยืน เพื่อเพิ่มความแข็งแรงให้กับเนื้อผ้าอาจผสมกับลวดลาย อื่น เช่น ลายจก ลายขิด (นวลแข, 2542)

2.2 ความรู้เรื่องพานพุ่ม

2.2.1 ความหมายของพานพุ่ม

พานพุ่ม หมายถึง พานที่มีดอกไม้หรือวัสดุซึ่งช่างได้ประดิษฐ์เป็นทรงพุ่มแล้วนำมาวางไว้บนพาน อันถือเป็นเครื่องสักการะหรือบูชาชั้นสูงของไทย ซึ่งช่างประดิษฐ์โดยนำดอกไม้หรือวัสดุต่างๆ มาคิดประดิษฐ์ประดอยจัดทำขึ้น และจัดแต่งเป็นทรงพุ่ม แล้วนำมาวางไว้บนพานเพื่อนำไปเป็นเครื่องบูชาหรือสักการะสิ่งที่เคารพนับถือ อันเป็นการแสดงออกถึงความเคารพและจงรักภักดีในโอกาสต่างๆ (ชวลิต, 2553)

พานพุ่ม หมายถึง พานดอกไม้ทรงดอกบัวตูม แท้จริงนั้นมีหลายรูปแบบตามจินตนาการของนักประดิษฐ์คิดทำ แต่ทรงพุ่มดอกบัวนั้นเป็นที่นิยมสุด พานดอกไม้ไม่มีมาแต่โบราณไม่มีผู้ใดจารึกไว้แต่ทราบแน่ชัดว่าเกิดขึ้นภายในราชสำนัก ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงใช้เป็นเครื่องบูชาพระรัตนตรัย (อภิรัตน์, 2552) กล่าวโดยสรุป พานพุ่ม หมายถึง พานดอกไม้หรือวัสดุซึ่งช่างได้ประดิษฐ์เป็นทรงพุ่มแล้วนำมาวางไว้บนพาน มีหลายรูปแบบตามจินตนาการของผู้ทำ อันถือเป็นเครื่องสักการะหรือบูชาชั้นสูงของไทย เป็นเครื่องบูชาหรือสักการะสิ่งที่เคารพนับถือ อันเป็นการแสดงออกถึงความเคารพและจงรักภักดีในโอกาสต่างๆ

2.2.2 ประวัติความเป็นมาของพานพุ่ม

จากการศึกษาพบว่า พานพุ่ม ได้ว่ามีมาตั้งแต่สมัยของพ่อขุนรามคำแหง แห่งราชอาณาจักรสุโขทัย โดยปรากฏในชื่อว่า พนมดอกไม้ ดังเห็นได้จากศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง ซึ่งกล่าวถึงพนมดอกไม้ว่า “คนในเมืองสุโขทัยนี้มักทาน มักทรงศีล มักโอยทาน พ่อขุนรามคำแหงเจ้าเมืองสุโขทัยนี้ ทั้งชาวแม่ชาวเจ้า ท่วยปั่วท่วยนาง ลูกเจ้าลูกขุน ทั้งสิ้นทั้งหลาย ทั้งผู้ชายผู้หญิง ผุ่งท่วยมีศรัทธาในพระพุทศศาสนา ทรงศีลเมื่อพรรษาทุกคน เมื่อออกพรรษากรานกฐินเดือนหนึ่งจึงแล้ว เมื่อกรานกฐินมีพนมเบ็ย มีพนมหมาก มีพนมดอกไม้ มีหมอนนึ่ง หมอนนอน บริพารกฐิน โอยทานแลปีแล้ญบ้าน ไปสวดญัตติกฐินถึงอรัญญิกพูน” (พิริยะ, 2532) นอกจากนี้หนังสือนางนพมาศหรือตำหรับทำวศรีจุฬาลักษณ์ ได้กล่าวถึงพนมดอกไม้ไว้ว่า พระราชพิธีอาษาฒมาสุบูชาใหญ่ข้าน้อยได้คิดกระทำพนมดอกไม้ทองและกอกโกสมปทุมทองอันวิจิตรด้วยวาดเขียนน้ำขึ้นถวายสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวให้ทรงสักการบูชาพระรัตนตรัยบ้าง พระเทวารูปบ้าง สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวก็พึงพอพระอัชฌาสัย จึงดำรัสชมข้าน้อยว่าเป็นคนฉลาดคิดโปรดพระราชทานสักการะรางวัลเป็นอันมาก แต่นั้นมามหาชนชายหญิงทั่วทั้งพระนคร ก็ถือเอาเป็นอย่างต่างกระทำพนมดอกไม้และกอกปทุมชาติมีพรรณต่างๆ บูชาพระรัตนตรัยในพระราชพิธีอาษาฒมาสมมากขึ้นทุกปี พระบาทสมเด็จพระร่วงเจ้าแผ่นดิน ให้เรียกนามพนมดอกไม้ว่า พนมพระวรรษา (กรมศิลปากร, 2539) คำว่าพนม ในความหมายของพจนานุกรม ราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2546 ได้ให้ความหมาย หมายถึง ภูเขามาจากภาษาเขมร และหมายถึงลักษณะของสิ่งที่เป็นพุ่มยอดแหลมอย่างดอกบัวตูมหรือทำให้มีรูปร่างดอกบัวตูม เช่น พนมมือ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2554) จากการให้ความหมายคำว่าพนมดังกล่าวทำให้สามารถอธิบายได้ว่า พนมดอกไม้ นั้นคงมีลักษณะเป็นดอกไม้ที่นำมาเข้าเป็นช่อทรงดอกบัว หรือทำให้มีลักษณะทรงเหมือนภูเขา ซึ่งหนังสือวัฒนธรรมไทยทางประณีตศิลป์ การจัดดอกไม้สดของสำนักวัฒนธรรมฝ่ายหญิง สภาวัฒนธรรมแห่งชาติ ปี 2497 ได้กล่าวถึง การจัดพุ่มเครื่องบูชาหรือเครื่องทองน้อยว่า แต่โบราณมาใช้ดอกไม้มัดเข้าเป็นช่อทรงดอกบัว แล้วเสียบในถ้วยแก้วเชิง ต่อมาสมเด็จพระพันปีหลวงทรงคิดเย็บกลีบดอกไม้ติดใบทองทำให้เป็นรูปทรงดอกบัว สอดสีรัตนโกสินทร์ พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงทิพยรัตนกิริติกุลลินี พระมาตุจฉาของสมเด็จพระรัตนโกสินทร์ ได้ทรงคิดเกล้าผลมะละกออ่อนและหัวมันเทศเป็นรูปดอกบัวใช้เป็นแกนใน แล้วพับกลีบดอกไม้ใบไม้ที่ติดแกนด้วยเข็มหมุด จึงกลายเป็นพุ่มเล็กๆที่งดงามและทำสะดวก ทำลวดลายได้ง่าย เป็นที่นิยมใช้กันต่อมาจนบัดนี้ จากข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงการพัฒนาการจากพานดอกไม้โดยการมัดเข้าเป็นช่อทรงดอกบัวนั้น มาเป็นการเกลาก่อนแล้วปักดอกไม้ที่เรานิยมทำกันในปัจจุบัน

2.2.3 รูปทรงของพานพุ่ม

สลับต่างๆ แต่การเย็บนั้นไม่สู้สะดวกนัก ครั้นถึงงานพระศพสมเด็จพระเจ้าฟ้าสุทธาทิพยรัตน์ กรมหลวงศรีรูปทรงของพานพุ่มสามารถจำแนกออกเป็น 3 รูปทรง ได้แก่

2.2.3.1 ทรงดอกบัวตูม

2.2.3.2 ทรงโถน้ำพระพุทธรูป

2.2.3.3 ทรงบาตร

2.2.4 ประเภทของพานพุ่ม

พานพุ่มเทียนสามารถจำแนกเป็น 3 ประเภท ได้แก่

2.2.4.1 พานพุ่มเทียน คือ การนำเทียนไขมาหลอมแล้วเทลงในแบบที่เป็นทรงพุ่ม เมื่อได้รูปร่าง เทียนที่เป็นทรงพุ่มแล้ว จะนำมาวางไว้บนพาน เรียกว่าพุ่มเทียน ซึ่งถือเป็นโบราณราชประเพณีที่สถาบันพระมหากษัตริย์ได้สืบสานมาโดยลำดับในพระราชพิธีบำเพ็ญพระราชกุศล ถวายพุ่มเทียนเนื่องในวันอาสาฬหบูชา และเทศกาลเข้าพรรษาของทุกปี

2.2.4.2 พานพุ่มดอกไม้สด หรือพานพุ่มดอกไม้ คือ ช่างประดิษฐ์ดอกไม้ไทยได้นำดอกไม้สด ได้แก่ ดอกบัว ดอกกุหลาบ ดอกจำปี ดอกบานไม่รู้โรย หรือดอกไม้อื่นๆ มาจัดแต่งเป็นทรงพุ่ม มีลักษณะคล้ายพนมมือ นำมาตั้งไว้บนพาน แล้วนำไปตั้งบูชาพระรัตนตรัย หรือนำไปวางเป็นเครื่องสักการะแล้วแต่กรณี

2.2.4.3 พานพุ่มเงินพานพุ่มทอง คือ การนำผ้าดาดทอง ตาดเงิน เป็นต้น มาประดิษฐ์แล้วนำมาจัดแต่งประกอบกับวัสดุหรือโฟมเป็นทรงพุ่ม นำมาตั้งไว้บนพาน แล้วนำไปตั้งบูชาพระรัตนตรัยหรือนำไปวางเป็นเครื่องสักการะแล้วแต่กรณี (ชวลิต, 2553)

2.3 ข้อมูลเกี่ยวกับลายไทย

ลายไทยเป็นศิลปะดั้งเดิมประจำชาติมาแต่โบราณ ลายไทยเป็นศิลปะที่อ่อนช้อยงดงาม ลายไทยได้มีการพัฒนาให้มีความสวยงามและละเอียดละไมมากขึ้น ผู้ศึกษาโครงการพิเศษจนได้ศึกษาข้อมูลลายไทยเพื่อนำมาตกแต่งลงในพานแว่นฟ้าด้วยเทคนิคเปเปอร์มาเช่

2.3.1 ลวดลายไทยธรรมชาติ

2.3.1.1 ลายกระจังตาอ้อย การเอาสิ่งธรรมชาติเหล่านี้มาดัดแปลงให้เกิดลวดลายขึ้น เรียกว่า ลายไทย นำเอาตาอ้อยมาต่อเติมลายเข้าไปหลายๆอัน วางเรียงหลายๆตา ลวดลายที่เกิดขึ้นเรียกว่า กระจังตาอ้อย ลายกระจังตาอ้อยนี้ส่วนมากนิยมใช้ทำเป็นฐานของพระพุทธรูป หรือทำเป็นขอบอะไรก็ได้ที่มีเนื้อที่เล็กแต่สวยงาม

2.3.1.2 ลายกระจังใบเทศ มีรูปร่างภายนอกเหมือนกระจังตาอ้อย ภายในตัวลายมีสอดไส้ตรงกลาง มีแข้งสิ่งประกอบซ้าย ขวา สามารถประดิษฐ์ได้หลายรูปแบบโดยการเติมรายละเอียดภายในตัวลายให้มีความแตกต่างกัน

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ชาญวิทย์ ศรีบุรินทร์ และมณีนรัตน์ วัฒนาพานิชพงษ์ (2559) ได้ศึกษาการพัฒนาผลิตภัณฑ์พานพุ่มจากเศษผ้าด้วยเทคนิคโอริงามิ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์พานพุ่มจากเศษผ้าด้วยเทคนิคโอริงามิ และศึกษาความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์พานพุ่มจากเศษผ้าด้วยเทคนิค โอริงามิ โดยผู้ศึกษาโครงการพิเศษได้ดำเนินการศึกษารวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องโดยออกแบบร่าง (Sketch Design) นำไปสอบถามผู้เชี่ยวชาญโดยได้กำหนดทรงพุ่มดอกบัวตูมประดิษฐ์จากเศษผ้า

ซัพในปั๊มด้วยเทคนิคโอริงามีซ้อนต่อกันจนเกิดลวดลายวงบนพานรูปทรงรัฐธรรมนุญประดิษฐ์จาก เศษผ้าซัพในปั๊มด้วยเทคนิคโอริงามีโดยให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่านเป็นผู้เลือกลวดลายและสีบนตัวพุ่ม จากนั้นนำผลิตภัณฑ์ที่ได้ไปสอบถามความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์พานพุ่มจากเศษผ้าด้วยเทคนิคโอริงามีจำนวน 50 คน เก็บรวบรวมข้อมูลวิเคราะห์โดยใช้สถิติค่าความถี่ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย โดยมีผลการศึกษาดังนี้

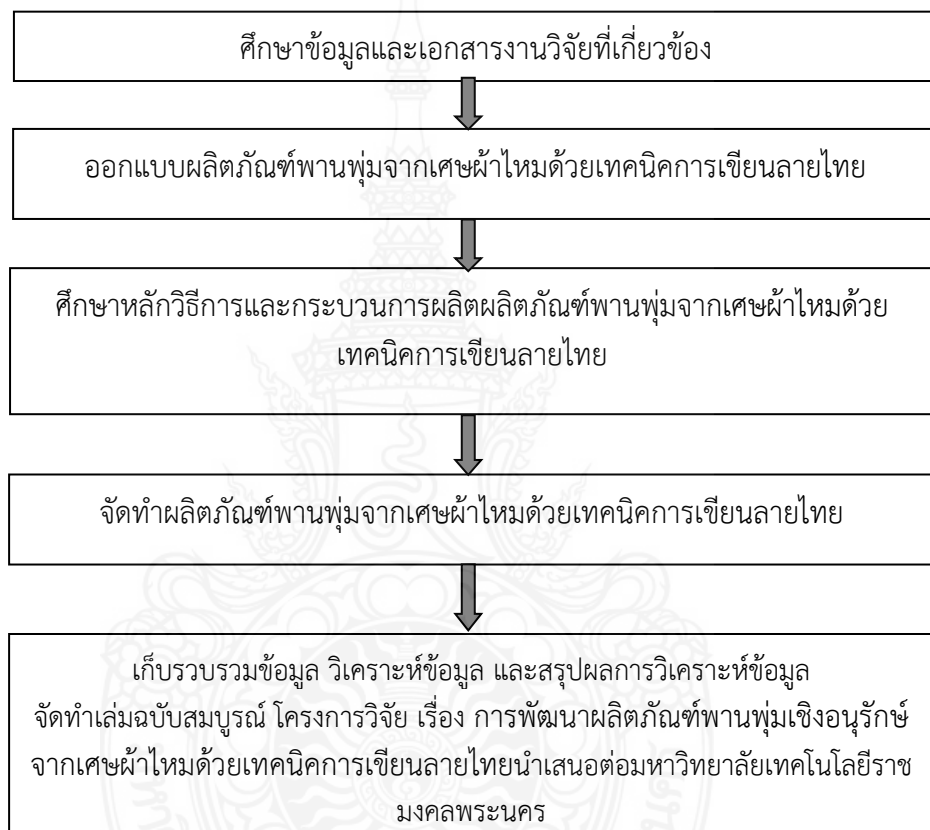
1. ผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่เลือกลายที่ 3 ลายประชุมใหญ่ มีความเหมาะสมที่จะนำมาประดิษฐ์เป็นพานพุ่มจากเศษผ้าด้วยเทคนิคโอริงามี โดยให้เหตุผลว่าลวดลายมีความสวยงาม ชัดเจนของลวดลาย และมีความเหมาะสมในการนำมาประดิษฐ์เป็นพานพุ่มมากที่สุด

2. ความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์พานพุ่มจากเศษผ้าด้วยเทคนิคโอริงามีพบว่า ด้านของผลิตภัณฑ์กลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจในวัสดุมีความน่าสนใจอยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.76 ด้านประโยชน์กลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจในความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ทดแทนพานดอกไม้สดอยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.54 ด้านราคากลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจในราคา 3,000 บาทอยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.46 และด้านสถานที่ในการจัดจำหน่ายพึงพอใจในการจัดจำหน่ายในเว็บไซต์อยู่ในระดับมากที่สุด ที่ค่าเฉลี่ย 4.60

เลิศ วรแสง และคณะ (2557) ได้ศึกษาการพัฒนาเครื่องจักสานร่วมกับผ้าไหมมัดหมี่เพื่อการออกแบบโคมไฟ ของชุมชนบูรพา อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ วัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้คือ 1) เพื่อออกแบบโคมไฟที่เกิดจากการพัฒนาเครื่องจักสานร่วมกับผ้าไหมมัดหมี่ของชุมชนบูรพา อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ 2) เพื่อประเมินความพึงพอใจโคมไฟที่เกิดจากการพัฒนาเครื่องจักสานร่วมกับผ้าไหมมัดหมี่ ของชุมชนบูรพา อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ การวิจัยนี้เป็นการศึกษาเชิงอนุรักษเพื่อสืบทอดความรู้ภูมิปัญญาของชุมชน และเป็นการเสริมสร้างศักยภาพให้กับชุมชน จากภูมิปัญญาที่มีอยู่ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นพบว่า การนำเครื่องจักสานมาประยุกต์เป็นโคมไฟแบบใช้กันเองภายในครัวเรือนนั้นมีมานานหลายปี เนื่องจากชาวบ้านไม่ได้ผลิตเพื่อเป็นผลิตภัณฑ์ชุมชน และจากการศึกษาข้อมูลทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์พบว่า ผลิตภัณฑ์โคมไฟไม้ไผ่ที่มีจำหน่ายทั่วไปเป็นโคมไฟไม้ไผ่ที่ใช้ผ้าฝ้ายหรือกระดาษสาเป็นวัสดุสำหรับประกอบโคม ผู้วิจัยพบว่า ผลิตภัณฑ์โคมไฟแบบประยุกต์งานจักสานและผ้าไหมมัดหมี่ยัง ไม่มีชุมชนใดเคยผลิตจำหน่าย อีกทั้งเครื่องจักสานและผ้าไหมมัดหมี่เป็นผลิตภัณฑ์ที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชน ผู้วิจัยจึงนำเอาผลิตภัณฑ์ของชุมชนสองชนิดนี้มาเป็นแนวคิดในการออกแบบ ซึ่งเป็นการนำเอาจุดเด่นของผลิตภัณฑ์มาประยุกต์ใช้ร่วมกับกระบวนการออกแบบและกระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ซึ่งเป็นการทำงานร่วมระหว่าง ผู้ทรงภูมิปัญญา ผู้นำชุมชน นักวิชาการ นักออกแบบ ผู้ประกอบการค้าผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญา และผู้วิจัยเพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่มาจากภูมิปัญญา และเป็นการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อเป็นการพัฒนาทั้งส่วนภูมิปัญญา และพัฒนาบุคลากร ผู้วิจัยได้ออกแบบและสร้างผลิตภัณฑ์ที่สามารถเล่าเรื่องราวสะท้อนวิถีชุมชน นำเสนอวิถีชีวิตของชุมชนผ่านผลิตภัณฑ์นี้ ผู้วิจัยได้กำหนดชื่อผลงานว่า “แสงแห่งบูรพา” หมายถึงความเจริญรุ่งเรืองของชุมชนบูรพา เนื่องมาจากภูมิปัญญาที่มีเอกลักษณ์เป็นของตนเอง ซึ่งสะท้อนวิถีชีวิต ความคิด และภูมิปัญญาของ ชุมชนเพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ ผู้วิจัยได้มีการประเมินผลิตภัณฑ์ตามหลักมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) ประเมินการพัฒนาผลิตภัณฑ์ตามเกณฑ์การคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OPC) ประเมินการทดลองใช้งานผลิตภัณฑ์โคมไฟ โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.)จากโดยผู้เชี่ยวชาญ 20 คน ประกอบด้วยตัวแทนผู้จำหน่ายเครื่องจักสานจำนวน 3 คน ตัวแทนผู้จำหน่ายผ้าไหมมัดหมี่ 10 คน นักวิชาการ 1 ท่าน เจ้าหน้าที่รัฐ 1 ท่าน ปราชญ์ท้องถิ่น 2 ท่าน ผู้นำชุมชน 1 ท่าน นักออกแบบ 2 ท่าน และประเมินความพึงพอใจที่มีต่อผลิตภัณฑ์โคมไฟที่เกิดจากการ พัฒนาเครื่องจักสานร่วมกับผ้าไหมมัดหมี่ โดยใช้สถิติทดสอบ One Samples T-Test จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 248 คน โคมไฟที่ เกิดจากการพัฒนาเครื่องจักสานร่วมกับผ้าไหมมัดหมี่ของชุมชนบูรพา อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

โครงการวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลิตภัณฑ์พานพุ่มเชิงอนุรักษ์จากเศษผ้าไหมด้วยเทคนิคการเย็บลายไทย มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษากระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์พานพุ่มเชิงอนุรักษ์จากเศษผ้าไหมด้วยเทคนิคการเย็บลายไทย 2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์พานพุ่มเชิงอนุรักษ์จากเศษผ้าไหมด้วยเทคนิคการเย็บลายไทย มีขั้นตอนในการดำเนินงานดังนี้

3.1 เครื่องมือสอบถามผู้เชี่ยวชาญ

3.1.1 เครื่องมือสอบถามผู้เชี่ยวชาญ โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้เชี่ยวชาญ มีลักษณะแบบเติมข้อความในช่องว่าง ประกอบด้วย ชื่อ สกุล เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ สถานที่ประกอบอาชีพ ประสบการณ์ทำงานและความเชี่ยวชาญ จำนวน 8 ข้อ

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับการพัฒนาผลิตภัณฑ์พานพุ่มเชิงอนุรักษ์จากเศษผ้าไหมด้วยเทคนิคการเขียนลายไทย จำนวน 6 ข้อ

3.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้เชี่ยวชาญ

ตารางที่ 3.1 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้เชี่ยวชาญ

ลำดับที่	ชื่อ-สกุลผู้เชี่ยวชาญ	ความเชี่ยวชาญ	วุฒิการศึกษา	อาชีพ	สถานที่ทำงาน	ประสบการณ์ทำงาน
1	นางสาวสุชีรา ผ่องใส	ด้านศิลปะ	กศ.ม. ปริญญาโท	อาจารย์	คณะเทคโนโลยี คหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลพระนคร	17 ปี
2	นายจุฑาทภัทร์ คงสุนทร	ด้านงานดอกไม้สด และงานประดิษฐ์	ปริญญาโท	อาจารย์	วิทยาลัย อาชีวศึกษา เสาวภา	5 ปี
3	นายจักรพันธ์ รูปงาม	งานดอกไม้สดและศิลปะประดิษฐ์	ศศ.ม. ปริญญาโท	อาจารย์	คณะคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ	5 ปี
4	นางอำพร คชเสถียร	ด้านงานประดิษฐ์ และการออกแบบผลิตภัณฑ์	ปริญญาตรี	อาจารย์	วิทยาลัยเทคนิคสมุทรสงคราม	25 ปี
5	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชานนท์ ตันประวัติน	การออกแบบผลิตภัณฑ์ และการออกแบบบรรจุภัณฑ์	ปริญญาโท (ศบ.) ศิลปมหาบัณฑิต	อาจารย์	สถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร	12 ปี

จากตารางที่ 3.1 พบว่าขอข้อมูลทั่วไปของผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่มีความเชี่ยวชาญทางด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์, ด้านบรรจุภัณฑ์, ด้านศิลปะ, ด้านงานดอกไม้สด และศิลปะประดิษฐ์ จบการศึกษาปริญญาเอก, ปริญญาโท และปริญญาตรี ซึ่งมีอาชีพเป็นอาจารย์ เป็นระยะเวลาในการทำงานมากกว่า 5 ปี ขึ้นไป

ตารางที่ 3.2 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมเกี่ยวกับการพัฒนาผลิตภัณฑ์พานพุ่มเชิงอนุรักษ์จากเศษผ้าไหมด้วยเทคนิคการเขียนลายไทย

ประเด็นคำถาม	ผลการคัดเลือก					สรุปผล
	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 3	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 4	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 5	
ท่านคิดว่าเศษผ้าไหมที่เหลือจากการตัดเย็บแล้ว สามารถนำมาใช้ประโยชน์ทางด้าน งานคหกรรมศาสตร์อีกได้หรือไม่ -สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ -ไม่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้	√	√	√	√	√	3 2
ท่านคิดว่าผลิตภัณฑ์พานพุ่มเชิงอนุรักษ์จากเศษผ้าไหมด้วยเทคนิคการเขียนลายไทยมีความเป็นไปได้ในการประดิษฐ์หรือไม่ -มีความเป็นไปได้ -เป็นไปได้	√	√	√	√	√	4 1
ท่านคิดว่าการเขียนลายไทยลงบนตัวผ้าไหม และนำมาพับเป็นกลีบรูปแบบต่างๆ ถือว่าเป็นการประดิษฐ์เชิงอนุรักษ์ได้หรือไม่ -ได้ -ไม่ได้	√	√	√	√	√	5
ท่านคิดว่าลวดลายมีความเหมาะสมในการนำมาทำผลิตภัณฑ์พานพุ่มเชิงอนุรักษ์จากเศษผ้าไหมหรือไม่ ลายพิมพ์สำหรับพับติดพุ่ม ลายพิมพ์สำหรับร้อยมาลัย ลายพิมพ์ชาวชบา ลายพิมพ์ของเย็บแบบ -เหมาะสม -ไม่เหมาะสม	√	√	√	√	√	5
ท่านคิดว่าควรเพิ่มเติมลวดลายแบบไหนลงบนเศษผ้าไหมหรือไม่ -เพิ่มเติม -ไม่เพิ่มเติม	√	√	√	√	√	5

จากตารางที่ 3.2 พบว่าผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมเกี่ยวกับการพัฒนาผลิตภัณฑ์พานพุ่มเชิงอนุรักษ์จากเศษผ้าไหมด้วยเทคนิคการเขียนลายไทย ดังนี้

เศษผ้าไหมที่เหลือจากการตัดเย็บแล้ว สามารถนำมาใช้ประโยชน์ทางด้าน งานคหกรรมศาสตร์สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ จำนวน 3 คน และไม่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ จำนวน 2 คน เพราะเศษผ้าไหมค่อนข้างมีราคาสูงเนื่องจากเป็นที่นิยม ผลิตภัณฑ์พานพุ่มเชิงอนุรักษ์จากเศษผ้าไหมด้วยเทคนิคการเขียนลายไทยมีความเป็นไปได้ในการประดิษฐ์ มีความเป็นไปได้ จำนวน 4 คน และเป็นไปไม่ได้ จำนวน 1 คน เพราะการเขียนลวดลายอาจไม่ชัดเจน การเขียนลายไทยลงบนตัวผ้าไหม และนำมาพับเป็นกลีบรูปแบบต่างๆ ถือว่าเป็นการประดิษฐ์เชิงอนุรักษ์ได้ จำนวน 5 คน ลวดลายมีความเหมาะสมในการนำมาทำผลิตภัณฑ์พานพุ่มเชิงอนุรักษ์จากเศษผ้าไหม เหมาะสม จำนวน 5 คน และไม่มีการเพิ่มเติมลวดลาย จำนวน 5 คน

ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ

1. อาจเพิ่มเติมของตกแต่งที่ทันสมัยให้ความหลากหลาย
2. สามารถใช้งานได้หลากหลายโอกาสและควรเพิ่มเติมเกี่ยวกับบรรจุภัณฑ์ของผลิตภัณฑ์ให้มีรูปแบบเข้ากับชิ้นงานจะทำ เพราะจะเพิ่มมูลค่าดีมาก

3.2 วิธีการดำเนินการ

3.2.1 ขั้นตอนการทดลอง

3.2.1.1 ขั้นตอนการลงเยลลี่

ภาพที่ 3.1 แสดงการลงเยลลี่ผ้า

3.2.1.1 วัสดุอุปกรณ์

1. พานฟุ่ม 8 นิ้ว
2. เศษผ้าใหม่
3. เยลลี่
4. ไส้กาวพร้อมปืนกาว
5. ตะปูเข็ม
6. โฟมขนาด 1 นิ้ว
7. หมึกพิมพ์
8. ตรายาง
9. ลวด
10. เครื่องทอถอย
11. ฟุ่มโฟมขนาด 8 นิ้ว จำนวน 1 ฟุ่ม
12. ฟุ่มโฟมขนาด 4 นิ้ว จำนวน 2 ฟุ่ม

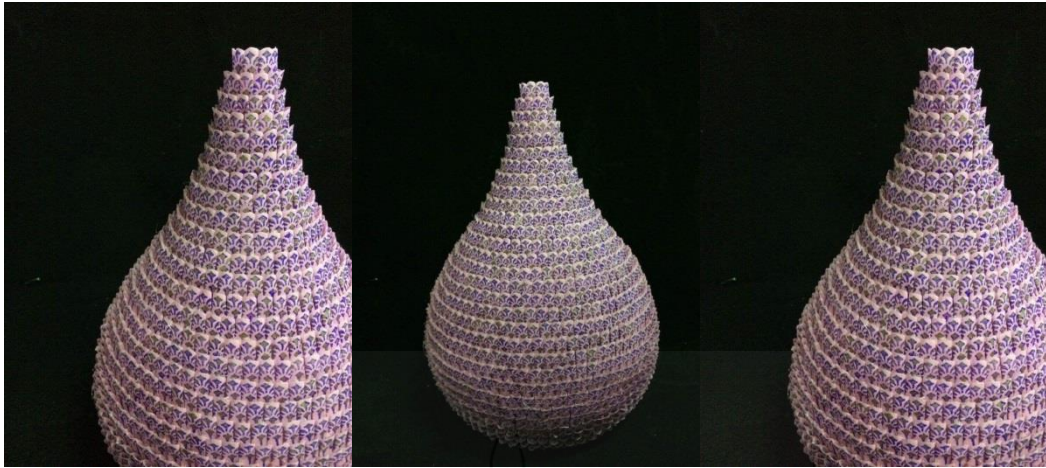
3.2.1.2 ขั้นตอนการทำ

ภาพที่ 3.2 แสดงเตรียมวัสดุอุปกรณ์และนำผ้าที่ลงเยลลี่แล้ว เตรียมตอกกليب

ภาพที่ 3.3 แสดงผ้าที่ตอกกليبมาพิมพ์ลายไทย

ภาพที่ 3.4 แสดงพานพุ่มแบบไทยประยุกต์

ภาพที่ 3.5 แสดงการทำอุบะ

ภาพที่ 3.6 แสดงการร้อยมาลัย

ภาพที่ 3.7 แสดงพานพุ่มเครื่องทองน้อย

ภาพที่ 3.8 แสดงพานพุ่มแบบไทยประยุกต์

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา 2 ชุด ประกอบด้วย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ เครื่องมือสอบถามผู้เชี่ยวชาญ และเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

3.3.1 แบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญ โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้เชี่ยวชาญ มีลักษณะแบบเติมข้อความในช่องว่าง ประกอบด้วย ชื่อ สกุล เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ สถานที่ประกอบอาชีพ ประสบการทำงานและความเชี่ยวชาญ จำนวน 8 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบถามสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมเกี่ยวกับการพัฒนาผลิตภัณฑ์พานพุ่มเชิงอนุรักษ์จากเศษผ้าไหมด้วยเทคนิคการเขียนลายไทย จำนวน 6 ข้อ

3.3.2 แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์พานพุ่มเชิงอนุรักษ์จากเศษผ้าไหมด้วยเทคนิคการเขียนลายไทย โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ (Rating Scale) จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์พานพุ่มเชิงอนุรักษ์จากเศษผ้าไหมด้วยเทคนิคการเขียนลายไทย (Rating Scale) จำนวน 13 ข้อ

3.4 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.4.1 หาค่าสถิติพื้นฐาน

3.4.1.1 ค่าร้อยละ

$$P = \frac{F \times 100}{n}$$

เมื่อ	P	แทน	ร้อยละ
	F	แทน	ความถี่ที่ต้องการแปลค่าให้เป็นร้อยละ
	n	แทน	จำนวนความถี่ทั้งหมด

3.4.1.2 ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean)

$$\mu = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ	μ	แทน	คะแนนเฉลี่ย
	Σ	แทน	ผลรวมคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนข้อมูลทั้งหมดของกลุ่มประชากร

บทที่ 4 ผลการวิจัย

ผลการดำเนินงานโครงการการวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลิตภัณฑ์พานพุ่มเชิงอนุรักษ์จากเศษผ้าไหมด้วยเทคนิคการเขียนลายไทย ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลจากเครื่องมือที่ใช้ศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ตอน มีรายละเอียดดังนี้

4.1 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา 2 ชุด ประกอบด้วย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ เครื่องมือสอบถามผู้เชี่ยวชาญ และเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

4.1.1 แบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญ โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้เชี่ยวชาญ มีลักษณะแบบเติมข้อความในช่องว่าง ประกอบด้วย ชื่อ สกุล เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ สถานที่ประกอบอาชีพ ประสบการณ์ทำงานและความเชี่ยวชาญ จำนวน 8 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมเกี่ยวกับการพัฒนาผลิตภัณฑ์พานพุ่มเชิงอนุรักษ์จากเศษผ้าไหมด้วยเทคนิคการเขียนลายไทย จำนวน 6 ข้อ

4.1.2 แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์พานพุ่มเชิงอนุรักษ์จากเศษผ้าไหมด้วยเทคนิคการเขียนลายไทย โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ (Rating Scale) จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์พานพุ่มเชิงอนุรักษ์จากเศษผ้าไหมด้วยเทคนิคการเขียนลายไทย (Rating Scale) จำนวน 13 ข้อ

4.2 ผลการวิเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญ

ตารางที่ 4.1 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้เชี่ยวชาญ

ลำดับ ที่	ชื่อ-สกุล ผู้เชี่ยวชาญ	ความเชี่ยวชาญ	วุฒิการศึกษา	อาชีพ	สถานที่ทำงาน	ประสบการณ์ ทำงาน
1	นางสาวสุชีรา ผ่องใส	ด้านศิลปะ	กศ.ม. ปริญญาโท	อาจารย์	คณะเทคโนโลยี คหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลพระนคร	17 ปี
2	นายจุฑาภักดิ์ คงสุนทร	ด้านงานดอกไม้ สด และงาน ประดิษฐ์	ปริญญาโท	อาจารย์	วิทยาลัย อาชีวศึกษา เสาวภา	5 ปี
3	นายจักรพันธ์ รูปงาม	งานดอกไม้สด และศิลปะ ประดิษฐ์	กศ.ม. ปริญญาโท	อาจารย์	คณะคหกรรม ศาสตร์ มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ	5 ปี
4	นางอำพร ศษเสถียร	ด้านงาน ประดิษฐ์ และ การออกแบบ ผลิตภัณฑ์	ปริญญาตรี	อาจารย์	วิทยาลัยเทคนิค สมุทรสงคราม	25 ปี
5	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชานนท์ ต้นประวัติ	การออกแบบ ผลิตภัณฑ์ และ การออกแบบ บรรจุภัณฑ์	ปริญญาโท (ศบ.) ศิลป มหาบัณฑิต	อาจารย์	สถาปัตยกรรม ศาสตร์และการ ออกแบบ มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลพระนคร	12 ปี

จากตารางที่ 4.1 พบว่าข้อมูลทั่วไปของผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่มีความเชี่ยวชาญทางด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์, ด้านบรรจุภัณฑ์, ด้านศิลปะ, ด้านงานดอกไม้สด และศิลปะประดิษฐ์ จบการศึกษาปริญญาเอก, ปริญญาโท และปริญญาตรี ซึ่งมีอาชีพเป็นอาจารย์ เป็นระยะเวลาในการทำงานมากกว่า 5 ปี ขึ้นไป

ตารางที่ 4.2 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมเกี่ยวกับการพัฒนาผลิตภัณฑ์พานพุ่มเชิงอนุรักษ์จากเศษผ้าไหมด้วยเทคนิคการเขียนลายไทย

ประเด็นคำถาม	ผลการคัดเลือก					สรุปผล
	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 3	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 4	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 5	
ท่านคิดว่าเศษผ้าไหมที่เหลือจากการตัดเย็บแล้ว สามารถนำมาใช้ประโยชน์ทางด้าน งานคหกรรมศาสตร์อีกได้หรือไม่ -สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ -ไม่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้	√	√	√	√	√	3 2
ท่านคิดว่าผลิตภัณฑ์พานพุ่มเชิงอนุรักษ์จากเศษผ้าไหมด้วยเทคนิคการเขียนลายไทยมีความเป็นไปได้ในการประดิษฐ์หรือไม่ -มีความเป็นไปได้ -เป็นไปได้	√	√	√	√	√	4 1
ท่านคิดว่าการเขียนลายไทยลงบนตัวผ้าไหม และนำมาพับเป็นกลีบรูปแบบต่างๆ ถือว่าเป็นการประดิษฐ์เชิงอนุรักษ์ได้หรือไม่ -ได้ -ไม่ได้	√	√	√	√	√	5
ท่านคิดว่าลวดลายมีความเหมาะสมในการนำมาทำผลิตภัณฑ์พานพุ่มเชิงอนุรักษ์จากเศษผ้าไหมหรือไม่ ลายพิมพ์สำหรับพับติดพุ่ม ลายพิมพ์สำหรับร้อยมาลัย ลายพิมพ์ชาวชบา ลายพิมพ์ของเย็บแบบ -เหมาะสม -ไม่เหมาะสม	√	√	√	√	√	5
ท่านคิดว่าควรเพิ่มเติมลวดลายแบบไหนลงบนเศษผ้าไหมหรือไม่ -เพิ่มเติม -ไม่เพิ่มเติม	√	√	√	√	√	5

จากตารางที่ 4.2 พบว่าผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแสดงความความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมการพัฒนาผลิตภัณฑ์พานพุ่มเชิงอนุรักษ์จากเศษผ้าไหมด้วยเทคนิคการเขียนลายไทย ดังนี้

เศษผ้าไหมที่เหลือจากการตัดเย็บแล้ว สามารถนำมาใช้ประโยชน์ทางด้าน งานคหกรรมศาสตร์สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ จำนวน 3 คน และไม่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ จำนวน 2 คน เพราะเศษผ้าไหมค่อนข้างมีราคาสูงเนื่องจากเป็นที่นิยม ผลิตภัณฑ์พานพุ่มเชิงอนุรักษ์จากเศษผ้าไหมด้วยเทคนิคการเขียนลายไทยมีความเป็นไปได้ในการประดิษฐ์ มีความเป็นไปได้ จำนวน 4 คน และเป็นไปไม่ได้ จำนวน 1 คน เพราะการเขียนลวดลายอาจไม่ชัดเจน การเขียนลายไทยลงบนตัวผ้าไหม และนำมาพับเป็นกลีบรูปแบบต่างๆ ถือว่าเป็นการประดิษฐ์เชิงอนุรักษ์ได้ จำนวน 5 คน ลวดลายมีความเหมาะสมในการนำมาทำผลิตภัณฑ์พานพุ่มเชิงอนุรักษ์จากเศษผ้าไหม เหมาะสม จำนวน 5 คน และไม่มีการเพิ่มเติมลวดลาย จำนวน 5 คน

4.3 ผลการวิเคราะห์ความพึงใจจากกลุ่มเป้าหมาย โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ (Rating Scale) จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์พานพุ่มเชิงอนุรักษ์จากเศษผ้าไหมด้วยเทคนิคการเขียนลายไทย (Rating Scale) จำนวน 13 ข้อ

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าความถี่ และค่าร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มเป้าหมาย

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (ความถี่)	ร้อยละ
1. เพศ		
หญิง	40	80.00
ชาย	10	20.00
รวม	50.00	100.00
2. อายุ		
ต่ำกว่า 20 ปี	13	26.00
21-30 ปี	10	20.00
31-40 ปี	10	20.00
41-50 ปี	9	18.00
51 ปีขึ้นไป	8	16.00
รวม	50.00	100.00
3. การศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	17	34.00
ปริญญาตรี	19	38.00
สูงกว่าปริญญาตรี	12	24.00
อื่นๆ ระบุ	2	4.00
รวม	50.00	100.00
4. อาชีพ		
นักวิชาการ	5	10.00
ผู้ประกอบการ	10	20.00
บุคคลทั่วไป	35	70.00
รวม	50.00	100.00

จากตารางที่ 4.3 พบว่าข้อมูลทั่วไปของกลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 40 และเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 20 อายุต่ำกว่า 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 26, อายุ 21-30 ปี และ อายุ 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 20, อายุ 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 18 และอายุ 51 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 16 การศึกษาปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 38 ต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 34 สูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 24 และอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 2 อาชีพบุคคลทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 70 อาชีพผู้ประกอบการ คิดเป็นร้อยละ 20 และนักวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 10

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าร้อยละ ความพึงพอใจต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์พานพุ่มเชิงอนุรักษ์จากเศษผ้าไหมด้วยเทคนิคการเขียนลายไทย

ประเด็นคำถาม	ค่าเฉลี่ย	ระดับความพึงพอใจ
พานพุ่มเครื่องทองน้อย		
1. ด้านรูปรูปร่างทั่วไปของพานพุ่มเครื่องทองน้อย	4.26	มาก
2. ด้านการออกแบบ	4.12	มาก
3. ด้านความความประณีตสวยงาม	4.43	มาก
4. ด้านความคิดสร้างสรรค์	4.25	มาก
5. ด้านการใช้โทนสีมีความเหมาะสม	4.30	มาก
6. ความเหมาะสมในการนำลวดลายมาพัฒนาผลิตภัณฑ์พานพุ่มเชิงอนุรักษ์จากเศษผ้าไหมด้วยเทคนิคการเขียนลายไทย	4.56	มากที่สุด
รวม	4.30	มาก
พานพุ่มแบบไทยประยุกต์		
1. ด้านรูปรูปร่างทั่วไปของพานพุ่มแบบไทยประยุกต์	4.02	มาก
2. ด้านการออกแบบ	3.66	มาก
3. ด้านความความประณีตสวยงาม	4.11	มาก
4. ด้านความคิดสร้างสรรค์	4.23	มาก
5. ด้านการใช้โทนสีมีความเหมาะสม	4.05	มาก
6. ความเหมาะสมในการนำลวดลายมาพัฒนาผลิตภัณฑ์พานพุ่มเชิงอนุรักษ์จากเศษผ้าไหมด้วยเทคนิคการเขียนลายไทย	4.13	มาก
รวม	4.84	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.4 พบว่า กลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์พานพุ่มเชิงอนุรักษ์จากเศษผ้าไหมด้วยเทคนิคการเขียนลายไทย ดังนี้

พานพุ่มแบบไทยประยุกต์

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ด้านความคิดสร้างสรรค์ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.23 รองลงมาความเหมาะสมในการนำลายมาพัฒนาผลิตภัณฑ์พานพุ่มเชิงอนุรักษ์จากเศษผ้าไหมด้วยเทคนิคการเขียนลายไทย มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.13 ด้านความปราณีตสวยงาม มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.11 ด้านการใช้โทนสีมีความเหมาะสม มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.05 ด้านรูปรูปร่างทั่วไปของแบบพานพุ่มแบบไทยประยุกต์ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.02 และด้านการออกแบบ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.66

เมื่อพิจารณารวมโดยรวม พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.84

พานพุ่มเครื่องทองน้อย

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความเหมาะสมในการนำลวดลายมาพัฒนาผลิตภัณฑ์พานพุ่มเชิงอนุรักษ์ จากเศษผ้าไหมด้วยเทคนิคการเขียนลายไทย มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.56 รองลงมาด้าน ความความประณีตสวยงาม มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.43 ด้านการใช้โทนสีมีความเหมาะสม มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.30 ด้านรูปทรงทั่วไปของพานพุ่มเครื่องทองน้อย มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.26 ด้านความคิดสร้างสรรค์ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.25 ด้านการออกแบบ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.12

เมื่อพิจารณารวมโดยรวม พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.30

4.4 ข้อเสนอแนะจากการสอบถามความพึงพอใจ

4.4.1 ต้องการให้เพิ่มสีสรรค์ของผ้าและลายให้หลากหลายยิ่งขึ้น

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

โครงการวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลิตภัณฑ์พานพุ่มเชิงอนุรักษ์จากเศษผ้าไหมด้วยเทคนิคการเขียนลายไทย มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษากระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์พานพุ่มเชิงอนุรักษ์จากเศษผ้าไหมด้วยเทคนิคการเขียนลายไทย 2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์พานพุ่มเชิงอนุรักษ์จากเศษผ้าไหมด้วยเทคนิคการเขียนลายไทย มีขั้นตอนในการดำเนินงานดังนี้

5.1 สรุปการศึกษา

5.1.1 ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญ มีดังนี้

ตอนที่ 1 จากการสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน พบว่าข้อมูลทั่วไปของผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่มีความเชี่ยวชาญทางด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์, ด้านบรรจุภัณฑ์, ด้านศิลปะ, ด้านงานดอกไม้สด และศิลปะประดิษฐ์ จบการศึกษาปริญญาเอก, ปริญญาโท และปริญญาตรี ซึ่งมีอาชีพเป็นอาจารย์เป็นระยะเวลาในการทำงานมากกว่า 5 ปี ขึ้นไป

ตอนที่ 2 พบว่าผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมการพัฒนาผลิตภัณฑ์พานพุ่มเชิงอนุรักษ์จากเศษผ้าไหมด้วยเทคนิคการเขียนลายไทย ดังนี้

เศษผ้าไหมที่เหลือจากการตัดเย็บแล้ว สามารถนำมาใช้ประโยชน์ทางด้าน งานคหกรรมศาสตร์ สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ จำนวน 3 คน และไม่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ จำนวน 2 คน เพราะเศษผ้าไหมค่อนข้างมีราคาสูงเนื่องจากเป็นที่นิยม ผลิตภัณฑ์พานพุ่มเชิงอนุรักษ์จากเศษผ้าไหมด้วยเทคนิคการเขียนลายไทย มีความเป็นไปได้ในการประดิษฐ์ มีความเป็นไปได้ จำนวน 4 คน และเป็นไปไม่ได้ จำนวน 1 คน เพราะการเขียนลวดลายอาจไม่ชัดเจน การเขียนลายไทยลงบนตัวผ้าไหม และนำมาพับเป็นกลีบรูปแบบต่างๆ ถือว่าเป็นการประดิษฐ์เชิงอนุรักษ์ได้ จำนวน 5 คน ลวดลายมีความเหมาะสมในการนำมาทำผลิตภัณฑ์พานพุ่มเชิงอนุรักษ์จากเศษผ้าไหม เหมาะสม จำนวน 5 คน และไม่มีการเพิ่มเติมลวดลาย จำนวน 5 คน

5.1.2 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจจากกลุ่มเป้าหมาย มีดังนี้

ตอนที่ 1 พบว่าข้อมูลทั่วไปของกลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 40 และเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 20 อายุต่ำกว่า 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 26, อายุ 21-30 ปี และ อายุ 31-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 20, อายุ 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 18 และอายุ 51 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 16 การศึกษาปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 38 ต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 34 สูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 24 และอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 2 อาชีพบุคคลทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 70 อาชีพผู้ประกอบการ คิดเป็นร้อยละ 20 และนักวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 10

ตอนที่ 2 พบว่า กลุ่มเป้าหมายมีความพึงพอใจต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์พานพุ่มเชิงอนุรักษ์จากเศษผ้าไหมด้วยเทคนิคการเขียนลายไทย ดังนี้

พานพุ่มแบบไทยประยุกต์

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ด้านความคิดสร้างสรรค์ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.23 รองลงมาความเหมาะสมในการนำลายมาพัฒนาผลิตภัณฑ์พานพุ่มเชิงอนุรักษ์จากเศษผ้าไหมด้วยเทคนิค

การเขียนลายไทย มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.13 ด้านความปราณีตสวยงาม มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.11 ด้านการใช้โทนสีมีความเหมาะสม มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.05 ด้านรูปทรงทั่วไปของแบบพานพุ่มแบบไทยประยุกต์ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.02 และด้านการออกแบบ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.66

เมื่อพิจารณาโดยรวม พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.84

พานพุ่มเครื่องทองน้อย

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ความเหมาะสมในการนำลวดลายมาการพัฒนาผลิตภัณฑ์พานพุ่มเชิงอนุรักษ์จากเศษผ้าไหมด้วยเทคนิคการเขียนลายไทย มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.56 รองลงมาด้านความความประณีตสวยงาม มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.43 ด้านการใช้โทนสีมีความเหมาะสม มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.30 ด้านรูปทรงทั่วไปของพานพุ่มเครื่องทองน้อย มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.26 ด้านความคิดสร้างสรรค์ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.25 ด้านการออกแบบ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.12

เมื่อพิจารณาโดยรวม พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.30

สรุปได้ว่า จากการสอบถามความพึงพอใจจากกลุ่มเป้าหมาย 50 คน มีความพึงพอใจพานพุ่มแบบไทยประยุกต์ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.84 รองลงมา มีความพึงพอใจพานพุ่มเครื่องทองน้อย มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.30

5.2 อภิปรายผล

จากการดำเนินโครงการวิจัย เรื่อง การพัฒนาผลิตภัณฑ์พานพุ่มเชิงอนุรักษ์จากเศษผ้าไหมด้วยเทคนิคการเขียนลายไทย จากการสอบถามความพึงพอใจจากกลุ่มเป้าหมาย 50 คน มีความพึงพอใจพานพุ่มแบบไทยประยุกต์ ด้านความคิดสร้างสรรค์ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.23 โดยรวมความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.84 รองลงมา มีความพึงพอใจพานพุ่มเครื่องทองน้อย ความเหมาะสมในการนำลวดลายมาการพัฒนาผลิตภัณฑ์พานพุ่มเชิงอนุรักษ์จากเศษผ้าไหมด้วยเทคนิคการเขียนลายไทย มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.56 โดยรวมความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.30 สอดคล้องกับนางสาวปาจรีย์ เตียวสุวรรณ (2557) ได้กล่าวว่า ลวดลายมีความสวยงาม ชัดเจนของลวดลาย และมีความเหมาะสมในการนำมาประดิษฐ์เป็นพานพุ่มมากที่สุด

5.3 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

5.3.1 พัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ๆขึ้น และมีบรรจุภัณฑ์เพิ่มเติม

บรรณานุกรม

- นวลแข ปาลิวณิช.2542. **ความรู้เรื่องผ้าและเส้นใย.ซีเอ็ดยูเคชั่น:** กรุงเทพฯ.
- ชวลิต ศิริภิรมย์. 2553. **การจัดโต๊ะหมู่บูชา.** กรุงเทพฯ : กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม
- อภิรติ โสพศ. 2552. **ศิลปะการจัดพาน.** กรุงเทพฯ :สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป – ธุรกิจงานประดิษฐ์ มทร.พระนคร
- ชาญวิทย์ ศรีบุรินทร์ และคณะ. 2557.**การพัฒนาผลิตภัณฑ์พานพุ่มจากเศษผ้าด้วยเทคนิคโอริงามิ.** การบริหารธุรกิจคหกรรมศาสตร์ เทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.
- เลิศ วรแสง และคณะ. 2557. **วิทยานิพนธ์ปริญญาโท การพัฒนาเครื่องจักสานร่วมกับผ้าไหมมัดหมี่เพื่อการออกแบบคอมพิวเตอร์ ของชุมชนบุรพา อำเภอบ้านเขว้า จังหวัดชัยภูมิ.** สาขาวิชาศิลปะและการออกแบบ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรัตนนคร จังหวัดพิษณุโลก

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญ

ภาคผนวก ข ประวัติผู้เชี่ยวชาญ

ภาคผนวก ค แบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญ

ภาคผนวก ง แบบสอบถามความพึงพอใจ

ภาคผนวก จ ประวัติผู้วิจัย

ภาคผนวก ก หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สาขาวิชาการบริหารธุรกิจคหกรรมศาสตร์ คณะเทคโนโลยีการเกษตรศาสตร์ โทร. ๕๖๕๒, ๕๒๒๒

ที่ บค. ๒๘๘/๒๕๖๐ ..... วันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ลงนามหนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือวิจัย .....

เรียน คณบดีคณะเทคโนโลยีการเกษตรศาสตร์

ด้วยดิฉัน นางปิยะธิดา สีหะวัฒน์กุล หัวหน้าโครงการวิจัย ได้รับอนุมัติให้ดำเนินโครงการวิจัย เรื่อง ผลผลิตงานประดิษฐ์ถ่านดูดกลิ่นจากภูมิปัญญาการเผาถ่านไม้โกงกาง:กลุ่มเปลือกไม้บ้านเขายี่สาร ตำบล เขายี่สาร อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ นั้น เพื่อให้การดำเนินโครงการวิจัยเป็นไปตามแผนการดำเนินงาน

ผู้วิจัยพิจารณาพบว่า ท่านเป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และคุณสมบัติเหมาะสม จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือวิจัย โดยมีรายชื่อดังต่อไปนี้

๑. นางอำพร คชเสถียร

๒. นางสาววรรณวิภา สมมาก

ผู้เชี่ยวชาญด้านงานคหกรรมศาสตร์

วิทยาลัยเทคนิคสมุทรสงคราม

๓. นางทองปรง ดรุณศรี

ผู้เชี่ยวชาญด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน

ชุมชนเปลือกไม้ บ้านเขายี่สาร อำเภออัมพวา จังสมุทรสงคราม

๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชานนท์ ต้นประวัติ

ผู้เชี่ยวชาญด้านออกแบบบรรจุภัณฑ์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

๕. ดร.กิงกาญจน์ พิจักขณา

ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์,บรรจุภัณฑ์,การวิจัยเพื่อการออกแบบ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ในการนี้ โครงการวิจัย จึงขอความกรุณา คณบดีลงนามในหนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือวิจัย ดังเอกสารแนบท้ายนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(นางปิยะธิดา สีหะวัฒน์กุล)

หัวหน้าโครงการวิจัย

เรียน..... (อ. จิน) .....

เพื่อโปรดพิจารณา

(นางสาวสุกัญญา จันทกุล)

หัวหน้าสาขาวิชาการบริหารธุรกิจคหกรรมศาสตร์

วันที่ ๑๑ เดือนกรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

ที่ ศธ ๐๕๘๑.๐๓/ ๑๔๕๕

คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
๑๖๘ ถนนศรีอยุธยา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือ

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคสมุทรสงคราม

ตามที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ได้จัดสรรงบประมาณรายได้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ อนุมัติโครงการวิจัย เรื่อง ผลกระทบงานประดิษฐ์ถ่านตุ๊กกลั่นจากภูมิปัญญาการเผาถ่านไม้โกงกาง : กลุ่มเปลือกไม้บ้านเขายี่สาร ตำบลเขายี่สาร อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม นั้น

คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พิจารณาพบว่า บุคลากรในหน่วยงานของท่านเป็นผู้มีความสามารถ ความเชี่ยวชาญและคุณสมบัติเหมาะสม จึงขอเชิญอาจารย์อำพร คชเสถียร และอาจารย์วรรณวิภา สมมาก เป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชญาภัทร์ กี่อารีโย)
คณบดีคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

สาขาวิชาการบริหารธุรกิจคหกรรมศาสตร์ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์

โทร. ๐๒ ๖๖๕ ๓๗๗๗ ต่อ ๕๒๒๒, ๕๖๕๒

โทรสาร ๐ ๒๖๖๕ ๓๘๐๐

หมายเหตุ ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่ออาจารย์ปิยะธิดา สีหะวัฒน์กุล

หมายเลขโทรศัพท์ ๐๖ ๒๕๙๑ ๕๓๙๓

ที่ ศธ ๐๕๘๑.๐๓/ ๑๕๖

คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
๑๖๘ ถนนศรีอยุธยา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือ

เรียน นางทองปรง ดรุณศรี

ตามที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ได้จัดสรรงบประมาณรายได้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ อนุมัติโครงการวิจัย เรื่อง ผลิตภัณฑ์งานประดิษฐ์ผ่านตุ๊กตากลีนจากภูมิปัญญาการเผา ถ่านไม้โกงกาง : กลุ่มเปลือกไม้บ้านเขายี่สาร ตำบลเขายี่สาร อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม นั้น

คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พิจารณาพบว่า ท่านเป็นผู้มีความสามารถ ความเชี่ยวชาญและคุณสมบัติเหมาะสมจึงขอเชิญท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณา เครื่องมือวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชญาภัทร์ กีอาริโย)
คณบดีคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

สาขาวิชาการบริหารธุรกิจคหกรรมศาสตร์ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์

โทร. ๐๒ ๖๖๕ ๓๗๗๗ ต่อ ๕๒๒๒, ๕๖๕๒

โทรสาร ๐ ๒๖๖๕ ๓๘๐๐

หมายเหตุ ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่ออาจารย์ปิยะธิดา สีหะวัฒน์กุล

หมายเลขโทรศัพท์ ๐๖ ๒๕๙๑ ๕๓๙๓

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มทร.พระนคร โทร. ๐ ๒๖๖๕ ๓๗๗๗ ต่อ ๕๒๓๔

ที่ ศธ.๐๕๘๑.๐๓/ ๑๕๘๗ วันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๐

เรื่อง เชิญผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือวิจัย

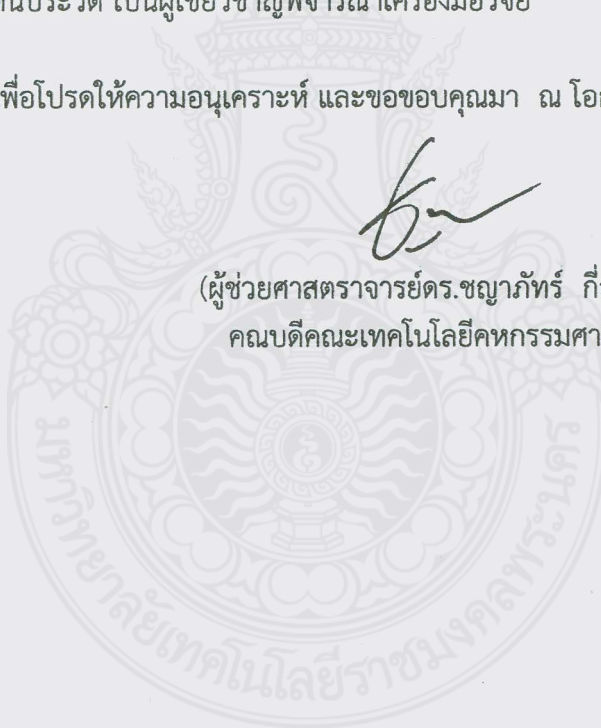
เรียน คณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ

ตามที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ได้จัดสรรงบประมาณรายได้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ อนุมัติโครงการวิจัย เรื่อง ผลกระทบงานประดิษฐ์ถ่านดูดกลิ่นจากภูมิปัญญาการเผาถ่านไม้โกงกาง : กลุ่มเปลือกไม้บ้านเขยี่สาร ตำบลเขยี่สาร อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม นั้น

คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พิจารณาพบว่า บุคลากรในหน่วยงานของท่านเป็นผู้มีความสามารถ ความเชี่ยวชาญและคุณสมบัติเหมาะสม จึงขอเชิญผู้เชี่ยวชาญศาสตราจารย์ชานนท์ ต้นประวัตติ เป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดร.ชญาภัทร์ กี่อารีโย)
คณบดีคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มทร.พระนคร โทร. ๐ ๒๖๖๕ ๓๗๗๗ ต่อ ๕๒๓๔

ที่ ศธ.๐๕๘๑.๐๓/ ๒๔๔๕

วันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๐

เรื่อง เชิญผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือวิจัย

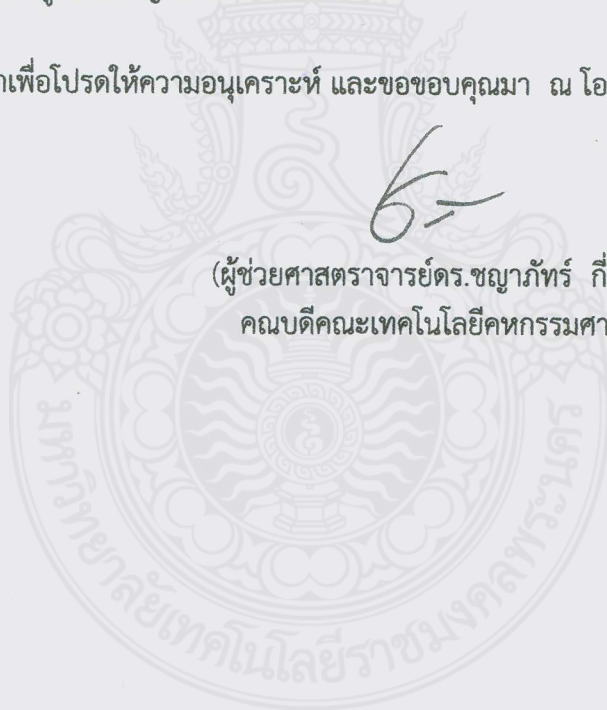
เรียน คณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ

ตามที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ได้จัดสรรงบประมาณรายได้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ อนุมัติโครงการวิจัย เรื่อง ผลกระทบงานประดิษฐ์ถ่านดูดกลิ่นจากภูมิปัญญาการเผา ถ่านไม้โกงกาง : กลุ่มเปลือกไม้บ้านเขายี่สาร ตำบลเขายี่สาร อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม นั้น

คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พิจารณาพบว่า บุคลากรในหน่วยงานของท่านเป็นผู้มีความสามารถ ความเชี่ยวชาญและคุณสมบัติเหมาะสม จึงขอเชิญ ดร.กิงกาญจน์ พิจักขณา เป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชญาภัทร กี่อารีโย)
คณบดีคณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์

ภาคผนวก ข ประวัติผู้เชี่ยวชาญ

ประวัติผู้เชี่ยวชาญ

ลำดับ ที่	ชื่อ-สกุล ผู้เชี่ยวชาญ	ความเชี่ยวชาญ	วุฒิการศึกษา	อาชีพ	สถานที่ทำงาน	ประสบการณ์ ทำงาน
1	นางสาวสุชีรา ผ่องใส	ด้านศิลปะ	กศ.ม. ปริญญาโท	อาจารย์	คณะเทคโนโลยี คหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลพระนคร	17 ปี
2	นายจุฑาภัทร์ คงสุนทร	ด้านงานดอกไม้ สด และงาน ประดิษฐ์	ปริญญาโท	อาจารย์	วิทยาลัย อาชีวศึกษา เสาวภา	5 ปี
3	นายจักรพันธ์ รูปงาม	งานดอกไม้สด และศิลปะ ประดิษฐ์	คศ.ม. ปริญญาโท	อาจารย์	คณะคหกรรม ศาสตร์ มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคล กรุงเทพ	5 ปี
4	นางอำพร คชเสถียร	ด้านงาน ประดิษฐ์ และ การออกแบบ ผลิตภัณฑ์	ปริญญาตรี	อาจารย์	วิทยาลัยเทคนิค สมุทรสงคราม	25 ปี
5	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชานนท์ ตันประวัติ	การออกแบบ ผลิตภัณฑ์ และ การออกแบบ บรรจุภัณฑ์	ปริญญาโท (ศบ.) ศิลป มหาบัณฑิต	อาจารย์	สถาปัตยกรรม ศาสตร์และการ ออกแบบ มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลพระนคร	12 ปี

ภาคผนวก ค แบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญ

แบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญ

โครงการวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลิตภัณฑ์พานพุ่มเชิงอนุรักษ์จากเศษผ้าไหม
ด้วยเทคนิคการเขียนลายไทย

คำอธิบาย

การพัฒนาผลิตภัณฑ์พานพุ่มเชิงอนุรักษ์จากเศษผ้าไหมด้วยเทคนิคการเขียนลายไทย คือ การนำเอาเศษผ้าไหมที่เหลือจากการตัดเย็บมาเขียนลายไทยลงบนตัวผ้าไหม ตามขนาดที่ผู้วิจัยต้องการ จากนั้นนำลายไทยที่เขียนลงบนตัวผ้า นามาร้อยเป็นมาลัย พักกล้วย และเป็นส่วนประกอบในการทำพุ่ม เพื่อประดิษฐ์เป็นพานพุ่มที่ใช้สักการบูชาพระรัตนตรัยและเครื่องนมัสการทอมน้อย

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้เชี่ยวชาญ

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับการพัฒนาผลิตภัณฑ์พานพุ่มเชิงอนุรักษ์จากเศษผ้าไหมด้วยเทคนิคการเขียนลายไทย

2. ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากผู้เชี่ยวชาญโปรดตอบแบบสอบถามฉบับนี้ทุกข้อความตามความเป็นจริงหรือเสนอความคิดเห็นที่เหมาะสมของผู้เชี่ยวชาญเพื่อเป็นประโยชน์ในการวิจัยและเป็นแนวทางในการพัฒนาผลิตภัณฑ์พานพุ่มเชิงอนุรักษ์จากเศษผ้าไหมด้วยเทคนิคการเขียนลายไทยต่อไป

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญที่สละเวลาอันมีค่า และให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณอย่างสูงที่ให้ความร่วมมือ

โครงการวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลิตภัณฑ์พานพุ่มเชิงอนุรักษ์จากเศษผ้าไหม
ด้วยเทคนิคการเขียนลายไทย

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวข้องกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. ชื่อผู้เชี่ยวชาญ.....
  2. เพศ.....
  3. อายุ.....ปี
  4. วุฒิการศึกษา.....
  5. สถานที่ทำงาน..... ประสบการทำงาน.....ปี
  6. ตำแหน่งงาน.....
- ความเชี่ยวชาญ/ความชำนาญ

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับการพัฒนาผลิตภัณฑ์พานพุ่มเชิงอนุรักษ์จากเศษผ้าไหมด้วยเทคนิคการเขียนลายไทย

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ( ) ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

1. ท่านคิดว่าเศษผ้าไหมที่เหลือจากการตัดเย็บแล้ว สามารถนำมาใช้ประโยชน์ทางด้านงานคหกรรมศาสตร์อีกได้หรือไม่

( ) สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้

( ) ไม่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้

โปรดตอบในข้อ 2

เพราะ.....

2. ท่านคิดว่าผลิตภัณฑ์พานพุ่มเชิงอนุรักษ์จากเศษผ้าไหมด้วยเทคนิคการเขียนลายไทยมีความเป็นไปได้ในการประดิษฐ์หรือไม่

( ) มีความเป็นไปได้

( ) เป็นไปไม่ได้

โปรดตอบในข้อที่ 3

เพราะ.....

3. ท่านคิดว่าการเขียนลายไทยลงบนตัวผ้าไหม และนำมาพับเป็นกลีบรูปแบบต่างๆ ถือว่าเป็นการประดิษฐ์เชิง
อนุรักษ์ได้หรือไม่

ได้

ไม่ได้

โปรดตอบข้อที่ 4

เพราะ.....

4. ท่านคิดว่าลายมีความเหมาะสมในการทำผลิตภัณฑ์พานพุ่มเชิงอนุรักษ์จากเศษผ้าไหมหรือไม่

เหมาะสม

ไม่เหมาะสม

โปรดตอบข้อที่ 5

เพราะ.....

5. ท่านคิดว่าควรเพิ่มเติมลวดลายแบบไหนลงบนเศษผ้าไหมหรือไม่

เพิ่มเติม

ไม่เพิ่มเติม

โปรดตอบข้อเสนอนะ

เพราะ.....

ความคิดเห็น/ ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณในความร่วมมือ

อ. ปิยะธิดา สีหะวัฒนกุล

อ. อนุสรณ์ ใจทน

อ. กิตติ ยอดอ่อน

น.ส. อัมพวัน ยันแสน

ภาคผนวก ง แบบสอบถามความพึงพอใจ

แบบสอบถามความพึงพอใจ
โครงการวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลิตภัณฑ์พานพุ่มเชิงอนุรักษ์จากเศษผ้าไหมด้วยเทคนิค
การเขียนลายไทย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ( ) ที่ท่านคิดว่าตรงกับท่านมากที่สุด

1. เพศ
( ) ชาย   ( ) หญิง
2. อายุ
( ) ต่ำกว่า 20 ปี   ( ) 21-30 ปี   ( ) 31-40 ปี   ( ) 41-50 ปี   ( ) 51 ปีขึ้นไป
3. การศึกษา
( ) ต่ำกว่าปริญญาตรี   ( ) ปริญญาตรี   ( ) สูงกว่าปริญญาตรี   ( ) อื่นๆ ระบุ
4. อาชีพ
( ) นักวิชาการ   ( ) ผู้ประกอบการ   ( ) บุคคลทั่วไป

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความความพึงพอใจ

คำชี้แจง ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องสี่เหลี่ยมตามความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยมีความหมายดังนี้

- 5= พึงพอใจมากที่สุด
4 = พึงพอใจมาก
3 = พึงพอใจปานกลาง
2 = พึงพอใจน้อย
1 = พึงพอใจน้อยที่สุด

ประเด็นคำถาม	ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
พานพุ่มเครื่องทองน้อย					
1.1 ด้านรูปรทรงทั่วไปของพานพุ่มเครื่องทองน้อย					
1.2 ด้านการออกแบบ					
1.3 ความเหมาะสมในการใช้ประโยชน์					
1.4 ด้านความคิดสร้างสรรค์					
1.5 ด้านความความประณีตสวยงาม					
1.5 ด้านการใช้โทนสีมีความเหมาะสม					
1.6 ความเหมาะสมในการนำลวดลายมาพัฒนาผลิตภัณฑ์พานพุ่มเชิงอนุรักษ์จากเศษผ้าไหมด้วยเทคนิคการเขียนลายไทย					

พานพุ่มแบบไทยประยุกต์					
2.1 ด้านรูปทรงทั่วไปของพานพุ่มไทยประยุกต์					
2.2 ด้านการออกแบบ					
2.3 ความเหมาะสมในการใช้ประโยชน์					
2.4 ด้านความคิดสร้างสรรค์					
2.5 ด้านความความประณีตสวยงาม					
2.6 ด้านการใช้โทนสีมีความเหมาะสม					
2.7 ความเหมาะสมในการนำลวดลายมาพัฒนาผลิตภัณฑ์พานพุ่มเชิงอนุรักษ์จากเศษผ้าไหมด้วยเทคนิคการเขียนลายไทย					

ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

.....

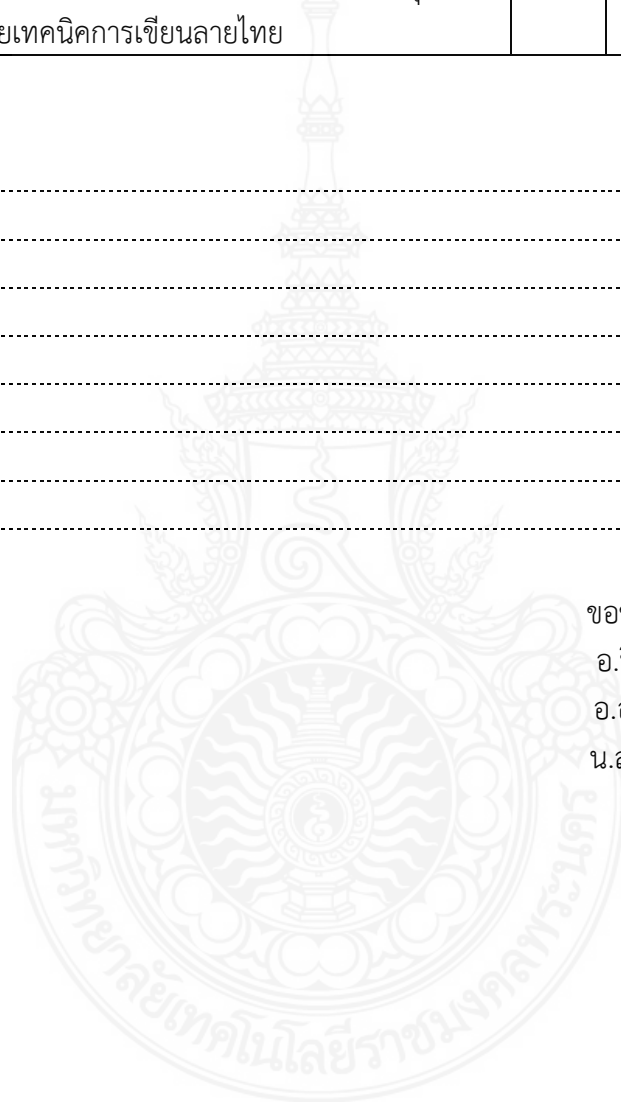
.....

.....

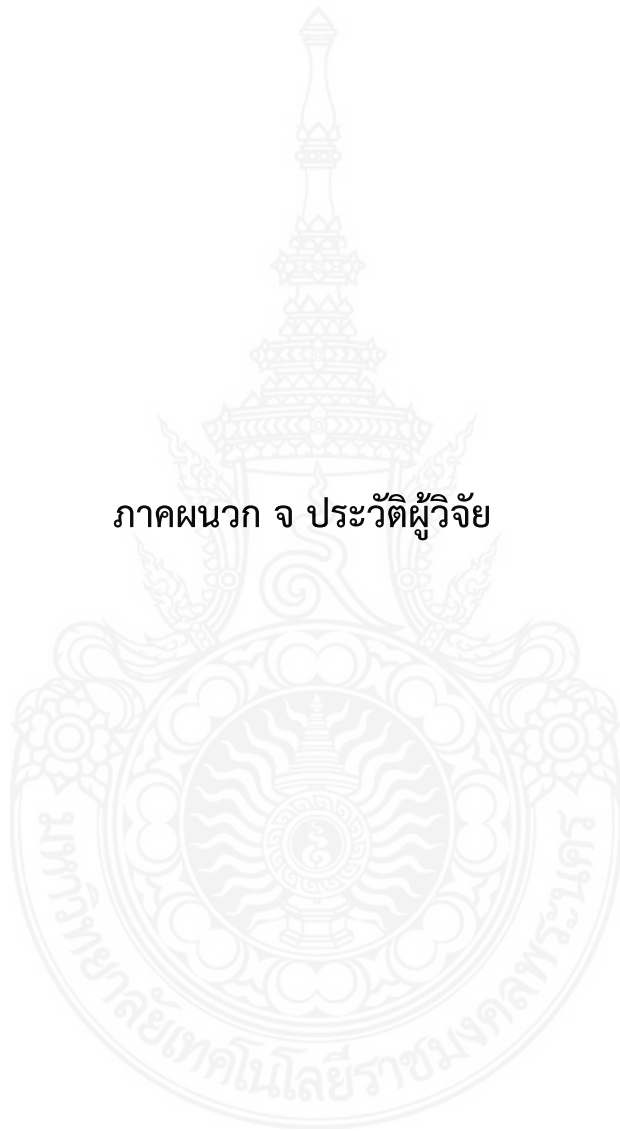
.....

.....

ขอขอบคุณในความร่วมมือ
 อ.ปิยะธิดา สีหะวัฒนกุล
 อ.อนุสรณ์ ใจทน
 น.ส. อัมพวัน ยันเสน

ภาคผนวก จ ประวัติผู้วิจัย

ประวัติคณะผู้วิจัย

1. นามสกุล (ภาษาไทย) นางปิยะธิดา สีหะวัฒนกุล
ชื่อ - นามสกุล (ภาษาอังกฤษ) Mrs. Piyatada Seehawatanakul
2. เลขหมายบัตรประจำตัวประชาชน 3 1006 01896 223
3. ตำแหน่งปัจจุบัน
  - 3.1 ตำแหน่งบริหาร รองคณบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา
  - 3.2 ตำแหน่งทางวิชาการ อาจารย์
4. หน่วยงานและสถานที่อยู่ติดต่อได้สะดวก พร้อมหมายเลขโทรศัพท์ โทรสาร และไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-mail)
สาขาวิชาการบริหารธุรกิจคหกรรมศาสตร์
คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
168 ถนนศรีอยุธยา แขวงวชิรพยาบาล เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300
โทร. 02-282-8531-2 ต่อ 5222
โทรสาร. 02-280-0435
e-mail a.Piyatada@hotmail.com
5. ประวัติการศึกษา
  - ปริญญาตรี คศ.บ. คหกรรมศาสตรบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
  - ปริญญาโท คศ.ม. คหกรรมศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาการครอบครัวและเด็ก) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
6. สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ (แตกต่างจากวุฒิการศึกษา) ระบุสาขาวิชาการ
สาขาสังคมวิทยา กลุ่มวิชาภูมิปัญญาท้องถิ่น
7. ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศ โดยระบุสถานภาพในการทำการวิจัยว่าเป็นผู้อำนวยการแผนงานวิจัย หัวหน้าโครงการวิจัย หรือผู้ร่วมวิจัยในแต่ละผลงานวิจัย
  - 7.1 ผู้อำนวยการแผนงานวิจัย : -
  - 7.2 หัวหน้าโครงการวิจัย :
    - เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผลิตภัณฑ์งานบัวแบบไทย
    - เรื่อง การพัฒนาผลิตภัณฑ์ดอกกล้วยไม้ป่าไทยจากโสนหางไก่ : กรณีศึกษา อ.พระนครศรีอยุธยา จ.พระนครศรีอยุธยา
    - เรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเชิงบูรณาการ วิชา เทคนิคการจัดดอกไม้ ของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการบริหารธุรกิจคหกรรมศาสตร์คหกรรมศาสตร์ มทร.พระนคร
    - เรื่อง การพัฒนาผลิตภัณฑ์พานพุ่มจากโสนหางไ้ด้วยเทคนิคเปเปอร์มาเช
    - เรื่อง การอนุรักษ์และเผยแพร่ศิลปดอกไม้แบบไทย กรณีศึกษา : ประเพณีงานแต่งงาน
  - 7.3 ผู้ร่วมวิจัย : ชื่อแผนงานวิจัย/โครงการวิจัย
เรื่อง การศึกษาวิเคราะห์ศิลปะประดิษฐ์จากงานศิลปะไทยในเกาะรัตนโกสินทร์

7.4 งานวิจัยที่ทำเสร็จแล้ว :

ชื่อผลงานวิจัย	ปีที่พิมพ์	การเผยแพร่	แหล่งทุน
ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผลิตภัณฑ์งานบัวแบบไทย	2552	งานวันนักประดิษฐ์ ประจำปี 2552	มทร. พระนคร
ผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเชิงบูรณาการ วิชา เทคนิคการจัดดอกไม้ ของนักศึกษา ระดับปริญญา ตรี สาขาวิชาการบริหารธุรกิจคหกรรมศาสตร์ค หกรรมศาสตร์ มทร.พระนคร	2555	-	มทร. พระนคร
การศึกษาวิเคราะห์ศิลปะประดิษฐ์จากงานศิลปะ ไทยในเกาะรัตนโกสินทร์	2555	ศูนย์ฝึกและอบรมเด็ก และเยาวชนชายบ้าน กรุณาตำบลบางปลา อำเภอบางพลี จังหวัด สมุทรปราการ	วช.
การพัฒนาผลิตภัณฑ์ดอกกล้วยไม้ป่าไทยจากโสน ทางใต้ : กรณีศึกษา อ.พระนครศรีอยุธยา จ.พระนครศรีอยุธยา	2556	“งานมหกรรม วิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยีแห่งชาติ ประจำปี 2556	วช.
การศึกษากระบวนการย้อมสีใบตองแห้งด้วยสี ธรรมชาติ และสีวิทยาศาสตร์ เพื่องานศิลปะ ประดิษฐ์	2556	ถ่ายทอดองค์ความรู้และ เผยแพร่โดยหนังสือ รับรองการใช้ประโยชน์ จากผลงานวิจัยหรืองาน สร้างสรรค์ ให้กับภาค ธุรกิจ ร้านดอกไม้ปัทมา ภรณ์ฟลอริส	มทร. พระนคร
การพัฒนาผลิตภัณฑ์พานพุ่มจากโสนทางใต้ด้วย เทคนิคเปเปอร์มาเช่	2557	งานวันนักประดิษฐ์ ประจำปี 2557	มทร. พระนคร
การอนุรักษ์และเผยแพร่ศิลปะดอกไม้แบบไทย กรณีศึกษา : ประเพณีงานแต่งงาน	2558	งานวันนักประดิษฐ์ ประจำปี 2559	มทร. พระนคร
การพัฒนาผลิตภัณฑ์ดอกไม้ประดิษฐ์จากผ้าขาวม้า เชิงสร้างสรรค์	มทร. พระนคร 2558	งานวันนักประดิษฐ์ ประจำปี 2560	มทร. พระนคร

7.5 งานวิจัยที่กำลังทำ :

ชื่อข้อเสนอการวิจัย	แหล่งทุน	สถานภาพ	วิจัยลุล่วง(ร้อยละ)
ผลิตภัณฑ์งานประดิษฐ์ถ่านดูดกลิ่นจากภูมิปัญญาการเผาถ่านไม้โกงกาง : กลุ่มเปลือกไม้บ้านเขายี่สาร ต.เขายี่สาร อ.อัมพวา จ. สมุทรสงคราม	งบแผ่นดิน	กำลังดำเนินการ	40%
การพัฒนาผลิตภัณฑ์พรมเชิงอนุรักษ์จากเศษผ้าไหมด้วยเทคนิคการเขียนลาย	มทร.พระนคร 2560	กำลังดำเนิน	40%

7.4 งานวิจัยที่ทำเสร็จแล้ว :

ชื่อผลงานวิจัย	ปีที่พิมพ์	การเผยแพร่	แหล่งทุน
ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผลิตภัณฑ์งานบัวแบบไทย	2552	งานวันนักประดิษฐ์ประจำปี 2552	มทร.พระนคร
ผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเชิงบูรณาการวิชาเทคนิคการจัดดอกไม้ ของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการบริหารธุรกิจคหกรรมศาสตร์ คหกรรมศาสตร์ มทร.พระนคร	2555	-	มทร.พระนคร
การศึกษาวิเคราะห์ศิลปะประดิษฐ์จากงานศิลปะไทยในเกาะรัตนโกสินทร์	2555	ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านกรุณาตำบลบางปลา อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ	วช.
การพัฒนาผลิตภัณฑ์ดอกกล้วยไม้ป่าไทยจากโสนทางไก่ : กรณีศึกษา อ.พระนครศรีอยุธยา จ.พระนครศรีอยุธยา	2556	“งานมหกรรมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ ประจำปี 2556	วช.
การศึกษากระบวนการย้อมสีใบตองแห้งด้วยสีธรรมชาติ และสีวิทยาศาสตร์ เพื่องานศิลปะประดิษฐ์	2556	ถ่ายทอดองค์ความรู้และเผยแพร่โดยหนังสือรับรองการใช้ประโยชน์จากผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ ให้กับภาคธุรกิจ ร้านดอกไม้ปัทมา ภารณ์ฟลอริส	มทร.พระนคร

ชื่อผลงานวิจัย	ปีที่พิมพ์	การเผยแพร่	แหล่งทุน
การพัฒนาผลิตภัณฑ์พุ่มจากโสนทางใต้ด้วยเทคนิคเปเปอร์มาเช่	2557	งานวันนักประดิษฐ์ประจำปี 2557	มทร. พระนคร
การอนุรักษ์และเผยแพร่ศิลปดอกไม้แบบไทยกรณีศึกษา : ประเพณีงานแต่งงาน	2558	งานวันนักประดิษฐ์ประจำปี 2559	มทร. พระนคร
การพัฒนาผลิตภัณฑ์ดอกไม้ประดิษฐ์จากผ้าขาวม้าเชิงสร้างสรรค์	มทร. พระนคร 2558	งานวันนักประดิษฐ์ประจำปี 2560	มทร. พระนคร

7.5 งานวิจัยที่กำลังทำ :

ชื่อข้อเสนอการวิจัย	แหล่งทุน	สถานภาพ	วิจัยลุล่วง(ร้อยละ)
ผลิตภัณฑ์งานประดิษฐ์ถ่านคุกกิ้นจากภูมิปัญญาการเผาถ่านไม้โกงกาง : กลุ่มเปลือกไม้บ้านเขายี่สาร ต.เขายี่สาร อ.อัมพวา จ. สมุทรสงคราม	งบแผ่นดิน	กำลังดำเนินการ	40%
การพัฒนาผลิตภัณฑ์พุ่มเชิงอนุรักษ์จากเศษผ้าไหมด้วยเทคนิคการเขียนลาย	มทร.พระนคร 2560	กำลังดำเนิน	40%

1. ชื่อ- นามสกุล (ภาษาไทย) นายอนุสรณ์ ใจทน
ชื่อ - นามสกุล (ภาษาอังกฤษ) Mr. Anusorn jaiton
2. เลขหมายบัตรประจำตัวประชาชน : 3 5019 00273 88 8
3. ตำแหน่งปัจจุบัน
  - 3.1 ตำแหน่งบริหาร -
  - 3.2 ตำแหน่งทางวิชาการ อาจารย์ประจำ
4. หน่วยงานที่อยู่ติดต่อได้สะดวก พร้อมหมายเลขโทรศัพท์ โทรสาร และ E-mail
สาขาวิชาการบริหารธุรกิจคหกรรมศาสตร์
คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
เลขที่ 168 ถนนศรีอยุธยา แขวงวชิระ เขตดุสิต กรุงเทพฯ. 10300
โทรศัพท์ 0-2282-8531-2 ต่อ 6502
โทรสาร 0-2282-4490
e-mail Anusorn.j@rmutp.ac.th
5. ประวัติการศึกษา
ปริญญาตรี คศบ. (คหกรรมศาสตรบัณฑิต) สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตโขติเวช
ปริญญาโท คศ.บ. (คหกรรมศาสตรมหาบัณฑิต) คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
มทร.พระนคร
6. สาขาวิชาที่มีความชำนาญพิเศษ (แตกต่างจากวุฒิการศึกษา) ระบุสาขาวิชาการ
สาขาสังคมวิทยา กลุ่มวิชา ภูมิปัญญาท้องถิ่น
7. ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศ โดยระบุ
สถานภาพในการทำการวิจัยว่าเป็นผู้อำนวยการแผนงานวิจัย หัวหน้าโครงการวิจัย หรือผู้ร่วม
วิจัยในแต่ละผลงานวิจัย
  - 7.1 ผู้อำนวยการแผนงานวิจัย -
  - 7.2 หัวหน้าโครงการวิจัย -
  - 7.3 ผู้ร่วมวิจัย : ชื่อแผนงานวิจัย/โครงการวิจัย -
  - 7.4 งานวิจัยที่ทำเสร็จแล้ว

ชื่อผลงานวิจัย	ปีที่พิมพ์	การเผยแพร่	แหล่งทุน
ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผลิตภัณฑ์งานบัวแบบไทย	2552	งานวันนักประดิษฐ์ ประจำปี 2552	มทร. พระนคร
การศึกษาวิเคราะห์ศิลปะประดิษฐ์จากงานศิลปะไทยใน เกาะรัตนโกสินทร์	2555	ศูนย์ฝึกและอบรมเด็ก และเยาวชนชายบ้าน กรุณาตำบลบางปลา อ. บางพลี จ.สมุทรปราการ	วช.
ผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเชิงบูรณาการ วิชา เทคนิคการจัดดอกไม้ ของนักศึกษา ระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการบริหารธุรกิจคหกรรมศาสตร์ พระนคร	2555	-	มทร. พระนคร
การพัฒนาผลิตภัณฑ์ดอกไม้กล้วยไม้ป่าไทยจากโสนทางไก่ : กรณีศึกษา อ.พระนครศรีอยุธยา จ.พระนครศรีอยุธยา	2556	“งานมหกรรม วิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยีแห่งชาติ” ประจำปี 2556	วช.

ชื่อผลงานวิจัย	ปีที่พิมพ์	การเผยแพร่	แหล่งทุน
การพัฒนาผลิตภัณฑ์พานพุ่มจากโสนทางใต้ด้วยเทคนิคเปเปอร์มาเช่	2557	งานวันนักประดิษฐ์ ประจำปี 2557	มทร. พระนคร
การอนุรักษ์และเผยแพร่ศิลปดอกไม้แบบไทยกรณีศึกษา : ประเพณีงานแต่งงาน	-	งานวันนักประดิษฐ์ ประจำปี 2559	มทร. พระนคร
การพัฒนาผลิตภัณฑ์ดอกไม้ประดิษฐ์จากผ้าขาวม้าเชิงสร้างสรรค์	-	งานวันนักประดิษฐ์ ประจำปี 2560	มทร. พระนคร

7.5 งานวิจัยที่กำลังทำ :

ชื่อข้อเสนอการวิจัย	แหล่งทุน	สถานภาพ	วิจัยลุล่วง(ร้อยละ)
ผลิตภัณฑ์งานประดิษฐ์ถ่านดูดกลิ่นจากภูมิปัญญาการเผาถ่านไม้โกงกาง : กลุ่มเปลือกไม้บ้านเขายี่สาร ต.เขายี่สาร อ.อัมพวา จ. สมุทรสงคราม	งบแผ่นดิน	กำลังดำเนินการ	40%
การพัฒนาผลิตภัณฑ์พานพุ่มเชิงอนุรักษ์จากเศษผ้าไหมด้วยเทคนิคการเขียนลาย	มทร.พระนคร 2560	กำลังดำเนิน	40%

1. ชื่อ- สกุล (ภาษาไทย) นายอารยะ ไทยเที่ยง
(ภาษาอังกฤษ) Mr. Araya Thaitiang
2. เลขหมายบัตรประจำตัวประชาชน 3 1015 00873 661
3. ตำแหน่งทางวิชาการ อาจารย์ 2 ระดับ 7
ตำแหน่งทางบริหาร -
เงินเดือน 39,630 บาท
4. หน่วยงานที่อยู่ติดต่อได้สะดวก พร้อมหมายเลขโทรศัพท์ โทรสาร และ E-mail
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์
168 ถนนศรีอยุธยา แขวงวชิรพยาบาล เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300
โทรศัพท์ 0-2665-3777 ต่อ 5651
โทรสาร 0-2282-4490
5. ประวัติการศึกษา

ระดับปริญญา	คุณวุฒิ/สาขาวิชา	สถาบันอุดมศึกษา	ปีที่สำเร็จ
ปริญญาตรี	ศษ.บ. (หัตถกรรมทอ – ย้อม)	สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตโชติเวช	2525

6. สาขาวิชาที่มีความชำนาญพิเศษ (แตกต่างจากวุฒิการศึกษา) ระบุสาขาสาขาสังคมวิทยา
กลุ่มวิชา ภูมิปัญญาท้องถิ่นงานคหกรรมศิลปประดิษฐ์

7. ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศ โดยระบุ
สถานภาพในการทำกรวิจัยว่าเป็นผู้อำนวยการแผนงานวิจัย หัวหน้าโครงการวิจัย หรือผู้ร่วมวิจัยในแต่ละ
ผลงานวิจัย

7.1 ผู้อำนวยการแผนงานวิจัย -

7.2 หัวหน้าโครงการวิจัย -

7.3 งานวิจัยที่ทำเสร็จแล้ว

ชื่อผลงานวิจัย	สถานภาพ	แหล่งทุน/ปี
การพัฒนาผลิตภัณฑ์ดอกกล้วยไม้ป่าไทยจากโสนทางไก่ : กรณีศึกษา อ.พระนครศรีอยุธยา จ.พระนครศรีอยุธยา	ผู้ร่วมโครงการวิจัย	มทร.พระนคร/2556
การศึกษาวิธีการเก็บรักษามาลี่กล้วยไม้สด	ผู้ร่วมโครงการวิจัย	มทร.พระนคร/2556
การอนุรักษ์และเผยแพร่ศิลปดอกไม้แบบไทยกรณีศึกษา : ประเพณีงานแต่งงาน	ผู้ร่วมโครงการวิจัย	มทร.พระนคร/2558

7.4 งานวิจัยที่กำลังทำ

ชื่อข้อเสนอการวิจัย	แหล่งทุน	สถานภาพ	วิจัยลุล่วง(ร้อยละ)
การพัฒนาผลิตภัณฑ์ดอกไม้ประดิษฐ์จาก ผ้าขาม้าเชิงสร้างสรรค์	มทร. พระนคร 2558	กำลัง ดำเนินการ	20%

1. ชื่อ - นามสกุล (ภาษาไทย) นางสมสมร พรพรรณพิพัฒน์
ชื่อ - นามสกุล (ภาษาอังกฤษ) Ms.Somsamorn Phonphanpipat
2. เลขหมายบัตรประจำตัวประชาชน 3 1012 02738 013
3. ตำแหน่งปัจจุบัน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ระดับ 8
4. หน่วยงานและสถานที่อยู่ที่ติดต่อได้สะดวก พร้อมหมายเลขโทรศัพท์ โทรสาร และไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) S_morn1564@HOTMAIL.COM
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ศูนย์โชติเวช
168 ถนนศรีอยุธยา แขวงวังชิระพยาบาล เขตดุสิต กรุงเทพฯ. 10300
โทรศัพท์ 0-2282-8531-2 ,0-2281-0545 ต่อ 6501
โทรสาร 0-2282-4490

5. ประวัติการศึกษา

คศ.ม.(สาขาวิชานิติศาสตร์และการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คศบ.(คหกรรมศาสตร์ศึกษา) สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

6. สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ (แตกต่างจากวุฒิการศึกษา) ระบุ

สาขาวิชาสังคมศาสตร์ กลุ่มวิชา เศรษฐศาสตร์

7. ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศ โดยระบุ

สถานภาพในการทำการวิจัยว่าเป็นผู้อำนวยการแผนงานวิจัย หัวหน้าโครงการวิจัย หรือผู้ร่วมวิจัยในแต่ละผลงานวิจัย

7.1 ผู้อำนวยการแผนงานวิจัย :-

7.2 หัวหน้าโครงการวิจัย : ความต้องการการพัฒนาคำถามเพื่อทำงานในสายวิชาชีพของ
ผู้สำเร็จการศึกษา สาขาวิชาการบริหารธุรกิจคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร, การสร้าง
หลักสูตรผู้สูงอายุวัยหลังเกษียณ

7.3 งานวิจัยที่ทำเสร็จแล้ว : ภาวะการทำงานทำของบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
พระนคร

7.4 งานวิจัยที่กำลังทำ :-

1. ชื่อ- นามสกุล (ภาษาไทย) นายกิตติ ยอดอ่อน
ชื่อ- นามสกุล (ภาษาอังกฤษ) Mr. Kittti Yord-on
2. เลขหมายบัตรประจำตัวประชาชน 1 1008 00191 53 3
3. ตำแหน่งปัจจุบัน
  - 3.1 ตำแหน่งบริหาร -
  - 3.2 ตำแหน่งทางวิชาการ อาจารย์
4. หน่วยงานที่อยู่ติดต่อได้สะดวก พร้อมหมายเลขโทรศัพท์ โทรสาร และ E-mail
สาขาวิชาการบริหารธุรกิจคหกรรมศาสตร์
คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
เลขที่ 168 ถนนศรีอยุธยา แขวงวชิระ เขตดุสิต กรุงเทพฯ. 10300
โทรศัพท์ 0-2282-8531-2 ต่อ 6502
โทรสาร 0-2282-4490
e-mail : Kittti.y@rmutp.ac.th
5. ประวัติการศึกษา
ปริญญาตรี คศบ. สาขาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป-ธุรกิจงานประดิษฐ์
คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มทร.พระนคร
ปริญญาโท คศ.ม. คหกรรมศาสตร์มหาบัณฑิต คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มทร.พระนคร
6. สาขาวิชาที่มีความชำนาญพิเศษ (แตกต่างจากวุฒิการศึกษา) ระบุสาขาวิชาการ
สาขาสังคมวิทยา กลุ่มวิชา ภูมิปัญญาท้องถิ่น
7. ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศ โดยระบบ
สถานภาพในการทำการวิจัยว่าเป็นผู้อำนวยการแผนงานวิจัย หัวหน้าโครงการวิจัย หรือผู้
ร่วมวิจัยในแต่ละผลงานวิจัย
  - 7.1 ผู้อำนวยการแผนงานวิจัย : ชื่อแผนงานวิจัย -
  - 7.2 หัวหน้าโครงการวิจัย : ชื่อโครงการวิจัย -
  - 7.3 ผู้ร่วมวิจัย : ชื่อแผนงานวิจัย/โครงการวิจัย
- เรื่อง การพัฒนาผลิตภัณฑ์ดอกไม้ประดิษฐ์จากผ้าขาวม้าเชิงสร้างสรรค์
  - 7.4 งานวิจัยที่ทำเสร็จแล้ว : ชื่อผลงานวิจัย ปีที่พิมพ์ การเผยแพร่ และแหล่งทุน (อาจมากกว่า 1
เรื่อง)

ชื่อข้อเสนอการวิจัย	ปีที่พิมพ์	การเผยแพร่	แหล่งทุน
การพัฒนาผลิตภัณฑ์ดอกไม้ประดิษฐ์จาก ผ้าขาวม้าเชิงสร้างสรรค์	มทร.พระนคร 2558	งานวันนัก ประดิษฐ์ ประจำปี 2560	มทร.พระนคร

7.5 งานวิจัยที่กำลังทำ : ชื่อข้อเสนอการวิจัย แหล่งทุน และสถานภาพในการทำวิจัยว่าได้ทำการวิจัย
ลุล่วงแล้วประมาณร้อยละเท่าใด

ชื่อข้อเสนอการวิจัย	แหล่งทุน	สถานภาพ	วิจัยลุล่วง(ร้อยละ)
ผลิตภัณฑ์งานประดิษฐ์ถ่านดูดกลิ่นจากภูมิปัญญาการเผาถ่านไม้โกงกาง : กลุ่มเปลือกไม้บ้านเขายี่สาร ต.เขายี่สาร อ.อัมพวา จ. สมุทรสงคราม	งบแผ่นดิน	กำลังดำเนินการ	40%
การพัฒนาผลิตภัณฑ์พรมเชิงอนุรักษ์จากเศษผ้าไหมด้วยเทคนิคการเขียนลาย	มทร.พระนคร 2560	กำลังดำเนิน	40%

1. ชื่อ-นามสกุล (ภาษาไทย) นางสาว อัมพวัน ยันเสน
ชื่อ-นามสกุล (ภาษาอังกฤษ) Miss.Ampawan Yunsan
2. หมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน 1 84402 00096 67 3
3. ตำแหน่งปัจจุบัน
  - 3.1 ตำแหน่งบริหาร -
  - 3.2 ตำแหน่งทางวิชาการ เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป (งานศิลปวัฒนธรรม)
4. หน่วยงานที่อยู่ติดต่อได้สะดวก พร้อมหมายเลขโทรศัพท์ โทรสาร และ E-mail
คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
เลขที่ 168 ถนนศรีอยุธยา แขวงวชิระพยาบาล เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300
โทรศัพท์ 0-2282-8531-2 ต่อ 6502
โทรสาร 0-2280-0435
e-mail Ampawan.y@rmutp.ac.th
5. ประวัติการศึกษา
ปริญญาตรี คศบ. สาขาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป-ธุรกิจงานประดิษฐ์
คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มทร.พระนคร
ปริญญาโท คศ.ม. คหกรรมศาสตรมหาบัณฑิต คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มทร.พระนคร
6. สาขาวิชาที่มีความชำนาญพิเศษ (แตกต่างจากวุฒิการศึกษา) ระบุสาขาวิชาการ
สาขาสังคมวิทยา กลุ่มวิชา ภูมิปัญญาท้องถิ่น
7. ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศ โดยระบุ
สถานภาพในการทำการวิจัยว่าเป็นผู้อำนวยการแผนงานวิจัย หัวหน้าโครงการวิจัย หรือผู้
ร่วมวิจัยในแต่ละผลงานวิจัย
  - 7.1 ผู้อำนวยการแผนงานวิจัย -
  - 7.2 หัวหน้าโครงการวิจัย -
  - 7.3 ผู้ร่วมวิจัย : ชื่อแผนงานวิจัย/โครงการวิจัย
เรื่อง การพัฒนาผลิตภัณฑ์พานพุ่มจากโสนทางไก่อด้วยเทศทึคเปเปอร์มาเช่
เรื่อง การพัฒนาผลิตภัณฑ์ดอกไม้ประดิษฐ์จากผ้าขาวม้าเชิงสร้างสรรค์
- 7.4 งานวิจัยที่ทำเสร็จแล้ว -

ชื่อผลงานวิจัย	ปีที่พิมพ์	การเผยแพร่	แหล่งทุน
การพัฒนาผลิตภัณฑ์พานพุ่มจากโสนทางไก่อด้วยเทศทึคเปเปอร์มาเช่	2557	งานวันนักประดิษฐ์ ประจำปี 2557	มทร. พระนคร
การพัฒนาผลิตภัณฑ์ดอกไม้ประดิษฐ์จากผ้าขาวม้าเชิงสร้างสรรค์	2558	งานวันนักประดิษฐ์ ประจำปี 2560	มทร. พระนคร

7.5 งานวิจัยที่กำลังทำ

ชื่อข้อเสนอการวิจัย	แหล่งทุน	สถานภาพ	วิจัยลู่วง(ร้อยละ)
ผลิตภัณฑ์งานประดิษฐ์ถ่านดูดกลิ่นจากภูมิปัญญาการเผาถ่านไม้โกงกาง : กลุ่มเปลือกไม้บ้านเขายี่สาร ต.เขายี่สาร อ.อัมพวา จ. สมุทรสงคราม	งบแผ่นดิน	กำลังดำเนินการ	40%
การพัฒนาผลิตภัณฑ์พานพุ่มเชิงอนุรักษ์จากเศษผ้าไหมด้วยเทคนิคการเขียนลาย	มทร.พระนคร 2560	กำลังดำเนิน	40%

